

LOPEDRIS

81
octubre 2020

www.lopedris.cat Butlletí trimestral d'informació VILAPLANA

Edita: **Lo Pedrís**

Coordinació

Montse Ferré Mestre
Josep M. Garcia Abelló (Pitxi)
Josep Huguet Mendizábal
Hilari Juanpere Aixalà
Jordi Mariné Juanpere
Pep Mestre Anguera
Mei Salvat Salvat
Teresa Serra Ferré
Roser Queralt Mestre
Dolors Sentís Sahun
Lourdes Brunet Vallvé
Magda Montlleó Llauradó
Núria Pujals Cabré
Jordi Serra Ferré

Correcció

Francesc Mariné Tost
Jordi Serra Ferré
Carme Maigí Canalda

Dibuix portada:

 Instagram juliaguasch363

www.lopedris.cat

Composició i Impressió

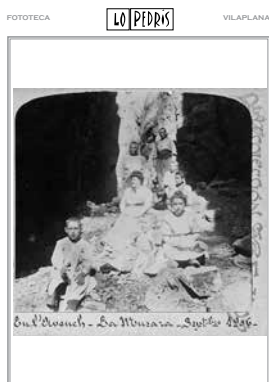
ebm

D.L. T-1553-2000

Tirada 500 exemplars

Preu: 2,50 Euros

Lo Pedrís és una publicació local que pretén dur la informació a tots els vilatans. Lo Pedrís no comparteix, necessàriament, totes les opinions que els col·laboradors manifesten en els seus articles.

Annex amb la revista aquest número:

LÀMINA
FOTOTECA
LO PEDRÍS
Núm. 60

EDITORIAL

■ La Redacció

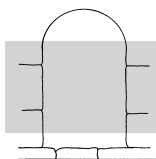
Al'editorial del passat número, en el 20è aniversari de la revista, vam parlar de l'esforç que suposava cada trimestre la preparació, la coordinació de totes les aportacions individuals i l'elaboració final d'aquest producte col·lectiu que arriba puntualment cada 3 mesos a casa vostra i que es diu *Lo Pedrís*.

Ens felicitàvem de que aquest projecte, que havia començat d'una manera espontània i sense pretensions de perdurar en el temps, s'havia anat consolidant amb el pas dels anys i, número a número i trimestre a trimestre, havia arribat a la respectable xifra dels 20 anys.

Però també dèiem a l'editorial que per continuar amb el projecte calia que hi hagués una mica de renovació. I per fer aquest recanvi demanàvem gent nova, amb ganes de participar i de col·laborar. Això ja ho havíem anat demanant en diferents ocasions al llarg dels vint anys (sempre hi ha hagut gent que ha anat entrant i sortint de l'equip de la revista), però potser en aquest moment era més necessari que mai, quan un dels seus màxims impulsors des de l'inici, el Pitxi, havia manifestat que volia fer un pas al costat i deixar la primera línia de responsabilitats.

Aquest estiu, quan va sortir el darrer número, la continuïtat de la revista estava a l'aire. En alguns moments hi va haver dubtes i fins i tot el dia que es va repartir la revista es va fer córrer que aquell seria el darrer número. Però... aquí teniu el número 81. Per tant, el moment de crisi s'ha superat. Ens hem de felicitar perquè quatre persones noves s'han incorporat a l'equip de coordinació de *Lo Pedrís*. Els donem la benvinguda i seguim estant oberts a tothom que s'hi vulgui afegir. Penseu que els 20 anys de revista són el resultat de desenes de persones que hi han anat fent petites col·laboracions. Totes sumen i totes són importants.

Esperem que trobeu articles interessants en aquest nou número. Potser encara tenim corda per uns quants anys més! Salut i endavant!

SUMARI

EDITORIAL	2
VILAPLANENC DE L'ANY 2020	3
ENTREVISTA A Màrius Juanpere Aixalà	4-6
RUTES PER CAMINAR	7
HISTÒRIA La Grip Espanyola, la pandèmia dels nostres avis	8-9
OPINIÓ Vilaplana vol (i es mereix) connectar-se amb el segle XXI ...	10-12
NOTÍCIES AJUNTAMENT	13
LA GUERRA FREDA (1)	14-15
APLEC DE LA MUSSARA: 3 de juny de 1928, els orígens	16-19
MUSSART 2020	20-21
PROJECTE FONTS La Font de la Vila / RELIGIÓ	22-23
ACTIVITATS D'ESTIU	24-25
CINEMA: SÈRIES Qui és en David Simon?	26-27
ESPORTS / NOTÍCIES	28-29
AJUNTAMENT / TEATRE	30-31
MASOS I CASES DEL TERME DE LA MUSSARA	32-33
ECOLOGIA	34-35
LA FRESCA	36-37
ESCOLA CINGLE ROIG / NOTÍCIES	38-39
CUINA / HOMENATGES	40-41
LA CUINA DE CASA / PASSATEMPS	42-43

Agafant el relleu

Magda Montlleó Llauredó

Quan vaig veure que hi havia un cert neguit dins l'Equip de *Lo Pedrís* i es contemplava la possibilitat que el núm. 80 fos l'últim que s'edités, en cap moment ho vaig donar per fet.

No em semblava un bon futur per Vilaplana, que ens quedéssim sense *Lo Pedrís*. Tenia l'esperança que algú de l'Equip de la revista agafaria el relleu de la Coordinació. Personalment, volia oferir-me, ara que estic jubilada, a donar un cop de mà.

Aquest oferiment s'ha materialitzat. Aquest estiu, quatre persones ens hem incorporat al grup de la revista. Dins l'equip es respira tranquil·litat i alegria, en veure que *Lo Pedrís* seguirà editant-se.

Em trobo formant part de l'Equip de *Lo Pedrís*, assumint les tasques de la Coordinació, com feia el Pitxi. És tot un repte per a mi, sobretot pel tema informàtic, que no el domino gaire. He de donar les gràcies als companys de l'equip, per la seva ajuda incondicional.

La tasca realitzada amb il·lusió, durant vint anys, ha estat tot un repte. *Lo Pedrís* ha sigut la veu de Vilaplana i s'ha guanyat el reconeixement de tothom.

Desitjo que, entre tots i totes, sabrem seguir el full de ruta tan ben marcat, uns quants anys més, amb coratge i il·lusió.

Vilaplanenc de l'Any (2020)

■ La Redacció

Salvador Simó Gomis

A bans de res, creiem necessari que cal fer un incís: En aquesta situació que estem passant, de crisi sanitària i social, som conscients que de cap manera podem oblidar-nos de totes aquelles Vilaplanenques i Vilaplanencs que anònimament han aparegut per ajudar o assistir als convilatans que ho han necessitat i que potser són tant o més dignes que ningú, del títol que avui atorguem. Són tantes les accions mereixedores d'admiració, que donar-los un premi prou meritori i apropiat se'ns escapa del pressupost i de la categoria del guardó que ara i aquí volem entregar. És aquest el motiu pel qual no volem passar sense deixar rastre de la gratitud que mereixen i de fer-los partícips del reconeixement que *Lo Pedrís* els vol fer! A totes elles i ells: Moltes gràcies!!!

Estem en un procés de canvis i de "nova normalitat", afectats per confinaments i aïllaments, l'asèpsia, el recolliment i el "recato" espiritual. Potser per això l'elecció del Vilaplanenc de l'any de l'edició del 2020 ha esdevingut, diguem-ne, poc ortodoxa, una mica gamberra o vés a saber si algú s'atrevirà a retreure'ns que ha estat massa festera o efectista! Però ningú podrà dir que no sigui castissa!

No veiem les cares que feu per poder comprovar-ho, però és molt probable que els més joves no el/la coneixeran ni li reconeixeran els fets que de ben segur l'han portat al número u d'enguany. Però intuïm que els no tan joves i els més grans ens retrobarem d'alguna manera amb l'imaginari particular de l'hipotètic catàleg de personatges del poble, per mitjà d'algun record mig oblidat en la boira del temps de les nostres memòries, de sabors, de festes majors, de vermouths, de cançons, de balls...

Aquesta edició ha aconseguit trencar el motlle i llençar-se de cap al toll del riu (tal com hem observat que passa a Les Tosques i als Gorgs de La Febró ara que està tan de moda, en temps de pandèmia i de redescoberta d'allò que tenim més a prop i del quilòmetre zero) i ho hem fet amb aquella peculiar alegria que el nostre elegit habitualment desprèn i desborda.

Aquest personatge ens ha anat sorprenent en moltes etapes de la seva vida: Aquell comentari, aquella mirada "pícaro" o aquell "saludo" tan peculiar, perfilen el seu tan característic i agradable tarannà quan ens pintava la vida mentre mastegava alguna melodia en llengües estrangeres o xiulant. I ja fos corrent la banda esquerra jugant d'extrem a futbol, o quan ens atenia per vendre'ns bon vi, o per servir-nos aquelles tapes de pops que feia la seva dona, mai ha deixat de brindar-nos una bona paraula, una broma distesa, una riallada ben forta.

Però una de les seves aficions mai prou valorades ha estat la música! I és que la música i el sentit musical (sempre apòcrifs) marquen una faceta del seu segell d'identitat: Una veu desbordant, cantant en aquell anglès tan entenedor, però que no diu res... I ballar, ballar, ballar...! D'això n'ha estat sempre un campió! Mai ha deixat de moure el cos al ritme de la música, amb balladora, és clar! I és que la Festa Major és BALL! I ell en sap un niu! I disfruta rodant per la pista, amb aquella agilitat que li confereixen les ales de la il·lusió!

Hem sentit a dir moltes vegades que el Jordi Hurtado no envellaix. El Vilaplanenc de l'any 2020: Tampoc! Als seus 90 anys, cada dia va al tros i cada cap de setmana, diu que encara compleix...

I per aquells pocs que dubteu o que encara no ho sabeu, us donarem dues pistes més. Va néixer a les mateixes dependències de l'Ajuntament, un llunyà 6 d'agost de 1930, dia del Sant Patró de la Mussara.

No pretenem descobrir un ambaixador de Vilaplana. Certament no ha estat rellevant per ser un corresponsal del nostre poble, però allà on va, tothom sap i deixa clar que és el Salvador Simó: El Sabatè de Vilaplana!

Entrevistem a

MÀRIUS JUANPERE AIXALÀ

■ *Montse Ferré Mestre*

El Màrio va nèixer el 1962. A Vilaplana el coneixem com el fill petit de la Pepita Júlia i del Màrio de cal Manco, tot i que, tal i com ens explica, a fora de Vilaplana tothom el coneix com a Màrius.

Es va casar amb la Remei, i tenen dues filles, la Júlia i la Mariona.

Volem parlar amb ell de la seva vida al poble, de la seva trajectòria acadèmica i professional, de la situació actual que estem vivint, i també volem que ens expliqui coses d'ell mateix.

Vas créixer a Vilaplana jugant pels carrers, els rius i anant a l'escola del poble, una escola rural amb un mestre per diferents cursos... Com ho vas viure? Et vas trobar amb alguna mancança després quan vas anar a l'institut?

Vaig començar a l'escola als 5 anys i hi vaig anar fins als 14 anys. A l'escola només hi ha havia dues classes i en cadascuna, quatre cursos. Fora de l'escola la meva mare, la Pepita, m'apretava a fer deures a casa, però la resta de temps era jugar pel poble o pels afores.

Els dos últims anys, al migdia, a l'escola junt amb el Joan Moreno, vam estudiar el que es deia el Comerç, i al final de l'any ens vam anar a examinar a Tarragona. A casa van pensar que sempre serviria per tenir més opcions de cara al futur.

Quan vaig anar a l'Institut no vaig notar cap mancança ni tampoc em vaig

trobar amb cap problema. Potser només la novetat de tenir un professor/a per a cada matèria i el fet de l'idioma i l'esport, que al poble es treballava d'una manera més lleugera.

I llavors vaig ser conscient, en aquella època, de quina era la diferència entre ser de poble i ser de ciutat, que no era ni pitjor ni millor, només diferent.

I com vas viure la teva època de joventut al poble?

A l'època de l'institut vaig fer més amics a Reus però a les èpoques de sortir, vam sortir bastant amb els amics del poble, això sí, sense un duro...

El poble va ser molt diferent quan va aparèixer la piscina. Hi va haver un gran canvi al poble abans i després de la piscina, com també, abans i després del miniclub!

Després vas anar a estudiar a Barcelona. Vas tenir clar des del principi què volies estudiar o a què et volies dedicar?

En aquella època no teníem massa informació de les diferents carreres uni-

versitàries i de les opcions que teníem per estudiar. A COU, als últims mesos, vaig decidir què estudiar.

La decisió va ser quasi per eliminació. M'agradaven les ciències, i al final vaig agafar Biologia a la Universitat Autònoma, i vaig viure a Sant Cugat amb un grup de companys en un pis. La meua intenció era acabar treballant de professor.

A casa es van espantar una mica primer, ja que el meu germà havia estudiat a Tarragona, però no em van apretar gaire. Des del primer dia de carrera, junt amb un company de la Universitat, als estius donàvem classes de repàs en un pis de la Maria Júlia, a Reus. Treballàvem tot l'estiu quasi cada dia de les 9 del matí a les 9 del vespre.

Quan vaig acabar la Universitat vaig haver de fer el servei militar, i com que no hi havia encara la llei de servei social substitutori, no em va tocar més remei, però sempre he tingut la sensació que vaig perdre tot un any de la meua vida, tot i que la meua situació no era pas dolenta. Un dia vaig preguntar

VILAPLANA

si havia vist bé un edifici que semblava una biblioteca. I automàticament em van donar les claus i me'n van fer l'encarregat. Feia 4 mesos que ningú l'obria.

I com ets vas decantar cap a la teva feina actual? Va ser el destí que t'hi va portar?

Un cop acabada la universitat, com que la meua intenció sempre havia estat dedicar-me a la docència, em vaig apuntar a les llistes d'ensenyament d'aquella època, però com que encara no hi havia places lliures, a través d'un contacte, em van oferir anar a l'Hospital de Sant Joan de Reus a fer un pla de formació al laboratori, de forma gratuïta durant dos anys. I així vaig començar, al matí a l'Hospital i a la tarda donant classes de repàs.

Després van obrir l'Hospital de Móra d'Ebre i és quan vaig començar a treballar a Móra amb contracte laboral com a tècnic.

Quina ha estat la teua trajectòria professional? Què ens pots expli-

car de Móra.

A l'hospital de Móra hi he estat treballant 28 anys. Primer com a tècnic, al cap de dos anys com a especialista i els últims 14 anys com a cap de servei.

Per mi Móra és com una segona família. És un Hospital de dimensions

reduïdes i jo hi he estat molt bé. Al ser més petit, la pressió és diferent i els problemes també.

I després, com va anar el pas a l'Hospital de Sant Joan?

Al 2016 s'uneixen els dos laboratoris, el de Reus i el de Móra, i jo hi demano el trasllat, per proximitat.

L'aparició de la pandèmia del COVID19 ens ha afectat a tots, però la teua feina ha sigut essencial en aquest àmbit. Explica'ns com ho has viscut o com t'ha afectat.

Des del principi de la pandèmia del COVID teníem clar que ens afectaria molt. I cada setmana ens ha comportat una reorganització contínua del departament.

Vam tenir moltes dificultats de subministrament de reactius a l'inici. També hi havia certa por ja que totes les mostres passen per les nostres mans, tot i que l'afectació al personal sanitari no ha estat massa elevada. Hi ha hagut molta pressió per tot el que s'esperava de nosaltres i els recursos que dispo-

C. Casal, 3 - 43380 **VILAPLANA** (Baix Camp)

sàvem.

Actualment podem dir que la majoria d'esforços es dediquen al COVID19 i també que estem col·laborant en la realització de diferents estudis al respecte, ja que des de l'Hospital es propicia aquesta participació.

Segurament us heu vist abocats al 100% en aquest àmbit. Actualment, has notat un canvi en aquesta dedicació? Heu pogut retornar a la vostra normalitat professional?

Durant l'època del confinament vam treballar a torns, i pràcticament el laboratori estava abocat al 100 % al COVID, amb molta pressió i neguit, però actualment estem al 80% de la normalitat. A l'Hospital s'han hagut d'ampliar plantilles per fer les proves PCR del COVID.

Com veus el futur a nivell sanitari en relació a la COVID?

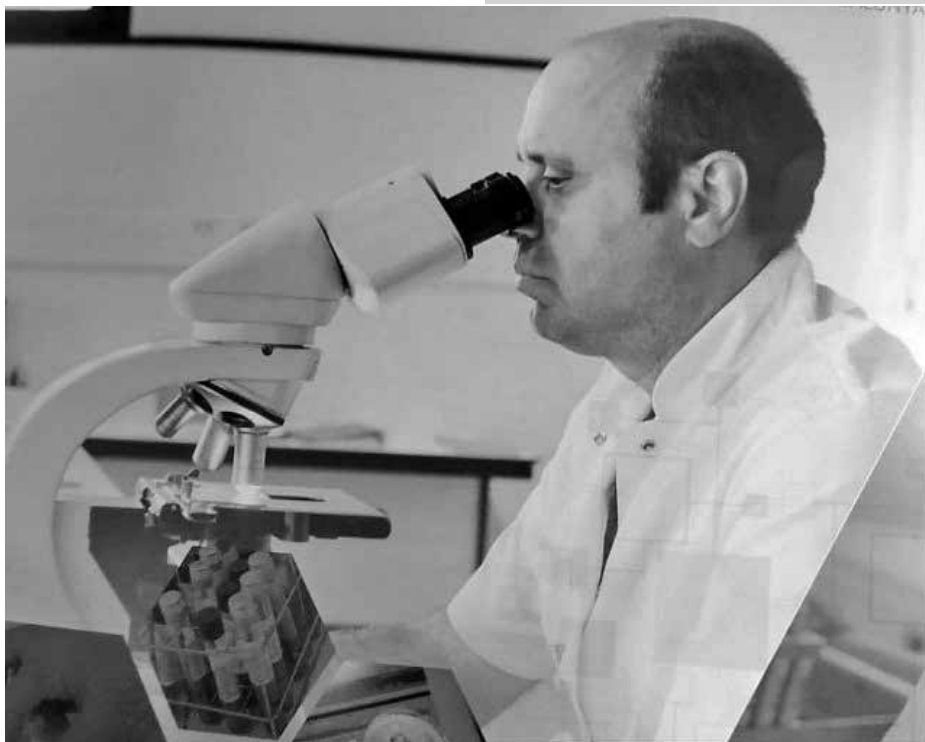
El futur, a curt termini, és molt incert, però a nivell sanitari sóc optimista a mig i llarg termini, ja que sembla que tot el món científic està abocat a buscar una vacuna, però haurem d'esperar mig any.

A nivell social i econòmic, això ja serà més complicat.

I a nivell personal, quin són els teus hobbies, o si disposessis de més temps què t'agradaria fer a la teva vida? Ara també tens el teu trosset i fas la teva verdura...

A mi m'agrada molt llegir, viatjar, fer horta i cuinar. I quan pugui deixar de treballar, segurament aquestes seran les meves principals aficions.

El que tenia més clar de jove era el que no volia ser pagès. Però la pagesia, diguem-ne recreativa, que és la que no has de patir per la producció, aquesta sí que m'agrada. Com que tenim una horta, que li van donar a la Remei, em dedico a la verdura, als arbres fruiters, però al final sempre acabes esporgant! Quan hi sóc, hi disfruto plantant, reco-

llint i després repartint...

Les meves filles ja s'han anat fent grans i i el que desitges és que siguin autònomes i puguin fer el seu camí a la vida, que això avui és una mica complicat.

Com veus la Vilaplana d'ara?

Quan era jove la meua vida no la veia a Vilaplana. Buscaves una certa modernitat (mal entesa). Ara tot és molt diferent, quan vens a l'estiu al poble et sents que pertanyes aquí.

Les coses han canviat molt des de llavors. Quan tenia 8 o 9 anys, un gos que corria perseguint un gat em va atropellar davant de casa i vaig caure de cap a terra, segurament a la vorera i em vaig quedar cec, no hi veia res! Quin espant més gros! Els pares em van portar a cal Doctor March i pel camí vam trobar el tiet Jaume Manco. Al saber el que m'havia passat em va preguntar, - Qui sóc jo? - Jo li vaig contestat, -El tiet Jaume - i ell em va dir - Veus com hi veus,

saps qui sóc! -. I jo li vaig dir- No el veig, que l'hi he conegut la veu!

El Doctor va dir al pares que davant la situació de ceguesa, que anés a casa i a dormir, que potser em passaria. Imagineu-vos ara, el vostre fill es queda sense vista i us diuen que vagi a dormir!!!

Recordo perfectament aquella sensació de terror d'estar al llit sense veure-hi res. A mitja nit em vaig despertar cridant: -Ja hi veig!!

Per tant, sí, les coses han canviat molt, però sembla que a Vilaplana, per tal de garantir tots els serveis i amb tota la qualitat necessària (escola, metge, botigues...), faltarien famílies que hi vinguessin a viure. Però està clar que les persones que viuen tot l'any aquí són les que han de decidir quin tipus de poble volen.

■ ■ ■

CALA PEIRONA
RESTAURANT

Carrer d'Àngel Guimerà, 1 - Telèfon 977 81 51 71
43380 VILAPLANA

VIALMA SAT

**Esclofolladora
d'avellanes**

Jaume Salvat Salvat
C. Major, 14
43380 VILAPLANA
Tel. 977 81 50 13
c.e: salsa@maptel.es

Circ de Pessons

■ *Ester Borràs Giol*

Amb ganes de sortir a l'estranger? Per començar aquesta excursió caldrà sortir de la Unió Europea però no ens caldrà pas canviar d'idioma.

Anirem fins a Andorra i la creuarem per arribar fins a l'estació d'esquí de Grau Roig. Des d'aquí comença una excursió que, no per coneguda i concorreguda, deixa de ser bonica.

Un altre avantatge és que si us fa peresa el desnivell, hi ha l'alternativa de només fer el passeig pels estanys i no arribar al cim.

Sortirem de l'aparcament més proper al telecadira del Cubil (2.120 m). El primer tram, fins a l'Estany Primer, es fa pesadot seguint la pista, però després ja serà tot sender.

Rodegem l'Estany Primer seguint les indicacions cap a la Collada de Pessons. Aviat enllacem amb les marques vermelles i blanques del GR 7, que ens acompanyaran fins a la Collada i el Cim de Pessons.

Entre alguns pins, força orquídies si es fa a començaments d'estiu, i blocs de granit, anem pujant suaument fins a l'Estany Forcat i l'Estany Rodó. Continuem trampejant fàcilment el paisatge granític fins arribar a l'Estany de Meligar i l'Estany de les Fonts. Finalment

arribem a l'Estany del Cap de Pessons (2.582 m).

Ara comença el desnivell fort, que salvarem resseguint les ziga-zagues que fa el sender: cal agafar-s'ho amb calma. Arribem a la Collada de Pessons (2.775 m) i ens dirigim cap al Pic de Pessons, és a dir, cap a la nostra esquerra. La cresta és ampla, fàcil i pràcticament planera. El sender, que continua marcat com a GR, ens porta directament al Pic de Pessons o del Gargantillar. Som a 2.864 m i, si el temps ho permet, gaudirem de bones vistes.

Continuem el nostre itinerari per un sector que ja es pot considerar més alpi, no el fa tanta gent i no hi ha marques ni pals indicadors, però el sender a seguir és molt visible.

Abandonem el Pic de Pessons resseguint la carena cap al SE. Arribarem

sota mateix del rocós Pic de Ríbuls i baixarem, a mà dreta, per una canal herboosa, molt dreta i on cal anar en compte de no relliscar.

Acabada la canal, seguirem per un sender que puja i baixa una mica per, finalment, encarar la pujada al Pic de Montmalús (2.782 m).

Des del cim del Pic de Montmalús l'itinerari per baixar fins a Grau Roig torna a ser bufar i fer ampolles. De fet, el sender és tan freqüentat que està força desgastat. A la Collada de Montmalús hi trobem un pal indicador i només passat l'Estany de Coma Estremera podem dubtar: dels tres camins possibles, el del mig i el de la dreta ens portaran igualment fins on tenim el cotxe aparcats.

■ ■ ■

Queviures Vilaplana

Passeig de la Musara
VILAPLANA
Tel.: 877 910 111

La Grip Espanyola, la pandèmia dels nostres avis

■ *Jordi Serra Ferré*

La situació creada per l'actual crisi sanitària derivada de l'extensió de la Covid-19 (malaltia lligada al virus SARS-CoV2) és insòlita en els nostres temps. Els avenços mèdics i científics ens havien fet pensar que una cosa així no podria passar a les nostres generacions. Però la Història demostra que les crisis sanitàries, lligades a grans epidèmies, són recurrents i que, tard o d'hora, el que està passant havia de passar. L'únic que podem esperar és que els avenços esmentats ens n'alleugin l'impacte i les conseqüències no siguin tan catastròfiques com en situacions precedents.

Les grans pandèmies provocades per malalties infeccioses han estat desgraciadament freqüents i han estat documentades pràcticament des de l'origen de l'escriptura. I també l'arqueologia ha pogut constatar fenòmens de mortalitat catastròfica molt antics. Alguns d'aquests episodis s'han fet famosos i han tingut gran incidència en els processos històrics, com ara la pesta que va acabar amb el gran líder atenès Pèrcles durant la Guerra del Peloponès, l'anomenada Pesta de Justinià, que delmà la població del Mediterrani oriental en un dels moments de màxima esplendor de l'Imperi Bizantí i, sobretot, la Pesta Negra del segle XIV que va tenir conseqüències catastròfiques en pràcticament tots els territoris europeus i en molts d'asiàtics i d'africans. La primera onada de 1348 va ser terrorífica, però episodis posteriors van provocar buits demogràfics considerables en països com Catalunya, que va perdre al voltant del 50 % de la població en un segle. És cert que aquesta davallada també es va veure afavorida per altres

factors, però la incidència de la pesta és innegable.

Pràcticament tots els segles posteriors van tenir les seves grans epidèmies, però cap de tan famosa i greu com la que acabem d'esmentar, que ha quedat fixada en l'imaginari col·lectiu com allò que podríem anomenar "la mare de totes les pandèmies". Però fa poc més d'un segle, és a dir, en vida de molts dels nostres avis o besavis, la Humanitat es va haver d'enfrontar a una crisi sanitària que, almenys en xifres absolutes, va igualar o superar les morts causades per la Pesta Negra. Estem parlant de l'anomenada Grip Espanyola, una pandèmia provocada per un virus influença tipus A, subtipus H1N1, i que diverses estimacions calculen que va fer arreu del món entre 25 i 100 milions de morts (la majoria de fonts situen la xifra cap als 50 milions) els anys 1918 i 1919. Va ser una soca de grip especialment virulenta que va augmentar molt notablement el percentatge de mortalitat lligada a aquesta malaltia, especialment entre la gent jove. Es va observar que la mortalitat de la població entre 20 i 40 anys es va disparar. La grip "normal" en aquella època només solia castigar els col·lectius vulnerables, és a dir, vells i nens, i la mortalitat era baixa, molt per sota d'altres malalties infeccioses com ara la diftèria o la verola.

Les circumstàncies històriques expliquen l'extensió de la malaltia i el seu nom peculiar. La majoria de fonts situen l'origen de la pandèmia als Estats Units, a finals de 1917 o inicis de 1918. Ens trobem doncs en plena I Guerra Mundial, en un moment en què aquest país havia declarat la guerra a Alemanya i es disposava a participar activament en el conflicte. Els primers llocs on aquesta grip es documenta són diversos aquarteraments militars nord-americans, on milers de soldats eren concentrats i

preparats per ser enviats als camps de batalla de França. Quan aquests soldats arriben a Europa amb ells arriba la malaltia. Però, curiosament, el primer país europeu que reporta i alerta davant l'expansió de la nova grip és l'Estat Espanyol, que es va mantenir neutral en aquesta guerra. La fèrria censura militar dels països contendents feia que la premsa passés per alt aquest tema, prou desgràcies tenien ja amb una guerra tan cruenta per afegir més motius de desànim a la població. D'aquesta manera aviat va fer fortuna l'expressió Grip Espanyola, que malgrat les evidències, l'origen geogràfic era un altre.

Com moltes de les grans pandèmies, aquesta es va donar en diverses onades que van atacar de manera diferent la geografia, tant espanyola com mundial. A Espanya es van observar tres grans onades:

La primera va tenir lloc a finals de la primavera i va afectar especialment Madrid (sembla que es va propagar moltíssim amb els actes de la festa major de Sant Isidre) i les zones més properes de Castella.

La segona, a l'octubre, va ser la més virulenta i va afectar tota la geografia estatal.

La tercera va tenir lloc a l'hivern i es va donar per acabada a primers de març. En general va ser més suau, però com veurem, a Vilaplana va ser la que va causar més víctimes mortals.

A Catalunya i al Camp de Tarragona l'episodi més greu d'aquesta grip va ser el que va tenir lloc al mes d'octubre.

La ciutat de Barcelona va estar greument afectada. Es parla de 150.000 infectats i 6.400 morts en menys d'un mes. Al Camp i a l'Ebre les xifres no van ser tan alarmants i l'afectació va ser menor, però en algunes poblacions la situació va ser molt complicada: el diari *La Cruz*, de Tarragona, informa que

el dia 20 d'octubre hi havia a l'Ametlla de Mar més de 1000 contagiats. Altres poblacions com El Masroig o Montbrió també van tenir xifres molt elevades de malalts. A Tarragona i a Reus, l'epidèmia sempre va estar més o menys sota control i els diaris locals van minimitzar les informacions sobre la malaltia. Els tres diaris de Reus, que en aquell moment eren el *Diario de Reus*, *Las Circunstancias* i *Foment*, sempre citen els efectes de l'epidèmia com un breu, molt per darrere de tot l'espai que dediquen a les informacions dedicades a la Gran Guerra, que en aquells moments estava en la fase decisiva. Tot i això podem observar com les xifres de morts durant tot l'octubre són alarmants i apareixen publicades diàriament. També abunda les esqueles: entre les víctimes de la pandèmia trobem la jove M. Dolors Mayner i Boule, filla d'una de les famílies més influents i acabades de la ciutat.

En Hospitalet existen 45 enfermos con 2 defunciones; en Mora de Ebro hay 19 nuevas invasiones quedando actualmente 213 atacados; en Corbera hay 80; en Vilaplana hay 53; en Botarell 65; en Almoñester 25 y en Masroig durante toda la epidemia ha habido 1000 enfermos, habiéndose registrado en la primera quincena de este mes 15 defunciones.

Malgrat això la vida a la ciutat continuava sent aparentment normal i no falten els anuncis de funcions teatrals i espectacles diversos. Tots els cafès oberts i només algun comunitat de l'Ajuntament cridant els veïns a ventilar i a desinfectar les cases.

Vilaplana apareix repetidament com una de les poblacions afectades per aquesta fase de l'epidèmia. Durant l'octubre, les xifres de contagiats fluctuen entre la quarantena i la seixantena, però només es reporta un mort, un

home de 26 anys (veiem com la pauta d'edats joves és insistent). Les dades del Registre Civil semblen abonar aquesta xifra, tot i que la mortalitat al poble el 1918 va ser bastant més alta que els anys precedents. De fet és el doble de l'any anterior. Un fet curiós és que el diari *La Cruz* informa que, a mitjans d'octubre, una comissió de Vilaplana visita el "Governador Civil" demanant un nou metge, ja que el que tenien s'havia mort. No sabem si aquesta mort fou deguda a la grip o a altres circumstàncies.

Registre Civil	
INSCRIPCIONS DEL 20 I 21 OCTUBRE	
NAIXEMENTS	
Josep Benet Borràs, Camí Aleixar, 39, primer.	— Francisco Ras Rigau, Camí de Valls, 3, primer.
DEFUNCIONS	
Manuel Pallicer Botas, 25 anys.	S. Josep baixa, 2.
Maria Padrol Saludas, 1 any i mig.	Miramar, 21.
Amadeu Grau Vallvé, 40 anys.	Cervantes, 47.
Emilia Virgili Mañé, 28 anys.	Miramar, 19.
Maria Dolors Mayner Boule, 26 anys.	Plaça Llibertat, 1 i 3.
Vicens Gorkes, Cabiscot, 29 anys.	Hospital Civil.
Antonia Castañé Minguell, 60 anys.	Carretera Tarragona, 24.
Maria Llorach Compte, 2 anys i mig.	S. Ignasi, 2.
Joan Barba Blanch, 2 anys.	Carretera Tarragona, 18.
Magdalena Bonet Pujol, 71 anys.	S. Miquel, 18.
Joan Llor Blai, 33 anys.	Estanislau Figueres, 12.
Atauli Sancho Espí, 8 mesos.	Galió, 22.
MATRIMONIS	
Cap.	

Una comissió de Vilaplana visità al senyor governador civil para que enviara un médico al citado pueblo por haber fallecido el que habia, habiéndose dado las órdenes oportunas al subdelegado de medicina de Reus para que mande uno.

En canvi, es pot observar que avançant l'hivern l'epidèmia torna a atacar el poble i, en aquesta fase, es disparen les víctimes mortals. El Registre Civil mostra quatre persones mortes per causes clarament relacionades amb la grip, i una cinquena de dubtosa, entre mitjans de gener i primers de febrer. El cas més dramàtic és el d'una mare i una filla, de 30 i 3 anys respectivament, que van morir amb pocs dies de diferència. Sembla que això és degut segurament a un brot local, perquè la premsa de Reus i Tarragona no informa en absolut de la malaltia, tot i que el nombre de morts encara superaven clarament els naixements. En tot cas, a primers de març les autoritats sanitàries donen l'emergència per superada. I sembla que, efectivament, els efectes d'aquesta pandèmia desapareixen del territori, tot i que en altres llocs del món encara es van allargar fins al 1920.

SUBMINISTRAMENT DE PAPELERIA
MATERIAL D'OFICINA E INFORMÀTICA

C/ Cornudella del Montsant, 39
Pol. I. Agro Reus 43206 REUS
Telèfon 902 023 390 - 977 327 350 Fax 977 124 014
comandes@cr4.cat - www.cr4.cat

VALFRES Pinturas
pinturas y papeles pintados

SISTEMA MULTICOLOR
Más de 5.000 colores
al instante

977 31 71 54
Av. de Falset, 171 (ctra. de Alcolea)
43206 REUS (Tarragona)

Vilaplana vol (i es mereix) connectar-se amb el segle XXI

■ *Esteve Giralt Torras*

Vilaplanenc i periodista

Escrib aquest article en una doble condició, com a vilaplanenc d'adopció, agraït per l'acollida que aquest poble preciós m'ha regalat des del primer dia, i també com a periodista, el meu ofici. Voldria parlar-vos de la connexió a Internet, a Vilaplana. Sí, ja sé que és sentir la paraula Internet i a molts se us posen els pèls de punta. També és el meu cas.

Amb el confinament, Vilaplana es va quedar durant molts dies pràcticament a les fosques, digitalment parlant. El servei d'Internet es col·lapsava constantment fins al punt, segur que ho va patir, de tenir greus dificultats per teletreballar, formar-vos a distància o simplement mirar d'entretenir-vos o connectar amb familiars i amics de fora del poble.

L'accés a Internet al poble no ha estat mai cap meravella, conseqüència de no disposar de fibra òptica i tenir una cobertura mòbil força deficient (el 5G sona a pel·lícula futurista quan mires el mòbil des de Vilaplana). Els que ja treballen normalment des de casa vam notar que Internet es convertia en un fangar en incrementar el nombre de persones que es connectaven o intentaven connectar-se a la xarxa des del nostre terme municipal, cadascú a casa seva. Ho vam patir totes, cadascú amb les seves circumstàncies.

Va arribar el desconfinament i amb ell es va reduir el teletreball. La

situació va millorar, dins la precarietat de la nostra connexió. Ens movem habitualment a uns 10 megues de velocitat i en el millor dels casos es pot arribar, en funció de l'operador, a una vintena. Amb aquesta connexió, sempre que sigui estable, es pot teletreballar, fer videoconferències i mirar pel·lícules en unes mínimes condicions. Res a veure amb la fibra, que ofereix connexions de més de 500 megues. Sense tirar coets però també sense tornar-te boig o voler sortir volant per la finestra.

Però la fragilitat de la connexió es va tornar a fer evident aquest estiu, amb més veïns convivint i, per tant, més mòbils i usuaris d'Internet connectant-se a la xarxa. De nou el malson de no poder teletreballar en condicions o simplement entretenir-se, per no parlar de les trobades a distància amb familiars o amics. "Que em sentiú???? Que em veieu????". Si ens donessin un euro per cada cop que un vilaplanenc o vilaplanenca ha fet anar aquesta expressió en els darrers sis mesos, segurament millorariem la indignant cotització de les avellanes o les ametlles a la llotja de Reus. D'això, un altre dia també tinc ganes de parlar-ne, com a marit i jove de pagesos de soca-rel.

Fins aquí no he descobert res. Ja sabeu, els que sou usuaris de la xarxa, les empipades que ens provoca la desconexió. En un article a *La Vanguardia*, en ple confinament, ho vaig titular com el Doble confinament. A la impossibilitat de moure's amb llibertat per la pandèmia, s'hi va sumar l'aïllament provocat per la bretxa digital. Què podem fer a Vilaplana per posar fi a aquesta penosa situació? La resignació no em va massa. És ara especialment transcendent, això de connectar-se amb garanties a la xarxa, per la pandèmia. Amb la por, per exemple, d'un segon confinament -esperem que no arribi- o de confinaments parcials que impliquin tornar a treballar més des de casa o seguir les classes

a distància. Ja m'esgarriro només de pensar-hi. Segurament per això m'he instal·lat una antena a la teulada per disposar d'una connexió via satèl·lit igual de lenta i cara, però com a mínim, segura. La fan servir els vaixells i els avions, o les cases rurals del Pirineu. I jo, que estic a 15 minuts de Reus i a 25 de Tarragona. Era això, perdre la feina o buscar una oficina a l'Aleixar, que allà sí que tenen fibra. No faré més comentaris.

Ja sabem que, malauradament, la crisi sanitària no es resoldrà en quatre dies, i que el teletreball ha arribat per quedar-se i segurament anar a més, per no parlar de la importància de la formació a distància o de l'assistència sanitària digital. Sí, jo també prefereixo anar a la consulta i veure el Josep en persona, cara a cara, mentre li explico què em fa mal o em diu que vigili el colesterol, però el maleït coronavirus ens està posant a prova.

Fa anys i panys que ens planyem, que maleïm l'Internet però la cosa no millora massa, tot i els esforços fets per l'Ajuntament de Vilaplana, ja quan el Tomàs Bigorra n'era l'alcalde. Encara recordo una reunió al Consistori per parlar dels problemes que en aquella època ens estava donant el que popularment coneixem com l'Internet del poble, que ara dóna una companyia privada i que abans ofería el Consistori. L'Ajuntament va fer un pas endavant en aquella època, ara fa uns deu anys, davant el desinterès de les companyies de telecomunicacions per oferir un servei digne al nostre poble. Si ens donessin un euro més per cada cop que un vilaplanenc ha explicat a una de les grans operadores (digues-li Movistar, Vodafone o Orange) que a Vilaplana no arriba l'ADSL (abans) o la fibra (ara), podríem muntar una bacanal local.

El servei de l'Internet del poble, amb aquella inversió feta des del Consistori amb diners públics i hores de reunions, va servir per evitar aleshores

l'aïllament digital total de Vilaplana. Jo, per posar un exemple, vaig valorar la connexió abans de decidir viure aquí, l'any 2008, perquè sense Internet no ho hagués pogut fer per les exigències de la feina. Però com jo, molts altres en l'actualitat es plantegen abans de poder anar a viure a un poble si tenen o no una bona connexió. Ja no és un servei complementari, és un servei bàsic i essencial, com no es cansa de repetir el Síndic de Greuges de Catalunya, que per cert va contactar amb mi ara fa uns dies a través d'una de les seves col·laboradores, després de llegir un altre article a *La Vanguardia* sobre la desconexió a Vilaplana (Desconnectats per força, publicat el 2 de setembre passat).

Els anys han passat i les exigències d'Internet cada cop són més grans, per la generalització del seu ús i sobretot pels vídeos, cosa que exigeix cada cop més velocitat i estabilitat de connexió. Un altre vilaplanenc d'adopció, que ara ja no viu al poble però em consta que el porta al cor, com tota la seva família, el Xavi Paba, ens en podria parlar amb més coneixement de causa ja que és un professional de la matèria informàtica. Ell també recordo que va venir i de fet va impulsar aquella trobada amb l'exalcalde, el Tomàs Bigorra, per mirar d'apretar l'operador que encara segueix donant servei d'Internet a part dels veïns del poble, i aconseguir millorar el servei, però no va servir de gran cosa.

Em consta, pel que m'expliqueu alguns dels veïns, que l'Internet del poble ha millorat la velocitat, fins als vint megues, però que el servei no té tota la fiabilitat que voldrien. Jo ja no en sóc usuari perquè fart de les desconexions i els talls vaig canviar de companyia. La cosa, però, no va de companyies ni d'operadors. El problema de l'Internet de Vilaplana, i d'uns quants centenars de pobles més de Catalunya, és la connexió amb la fibra òptica. Els problemes no s'acabaran, expliquen tots els

experts amb qui he parlat, fins que no puguem disposar d'un servei dels anomenats de banda ampla. Pels no entesos en la matèria vindria a ser com passar de tenir una canonada de coure antiga per subministrar l'aigua a disposar d'una gran canonada, moderna i fiable.

El problema és, per tant, de la infraestructura. L'actual alcalde, el Josep Bigorra, és perfectament conscient de la problemàtica. He mantingut amb ell converses i ens hem anat enviant missatges des de fa mesos davant la situació, penosa. Sempre ha mostrat interès i bona predisposició. Ell mateix m'ha explicat la feina feta des del Consistori per mirar de resoldre el problema. Han mantingut converses amb diferents operadors i han patit la decepció de veure com Movistar incomplia la paraula de portar la fibra òptica a Vilaplana aquest any 2020. De fet, a aquestes alçades ja haurien d'haver cablejat el poble, però es van fer enrere amb l'excusa de la pandèmia, segons m'explica l'alcalde. La data que han donat ara és el 2021, sense concretar més.

En plena pandèmia, quedar-nos a

les mans d'una companyia gegant que veu Vilaplana com un punt diminut en un mapa gegant d'inversions i desplegaments futurs no és per estar tranquils. L'Ajuntament ho sap i ha començat a moure's per trobar solucions alternatives. Jo mateix, i amb això no em vull anotar cap tanto, vaig passar a l'alcalde el contacte d'una empresa que en una conversa, després de llegir algun dels meus articles, em va plantejar la possibilitat de portar una connexió de banda ampla a Vilaplana sense haver d'esperar la fibra òptica somiada. Les converses amb aquest operador, arrelat al territori, molt més conscient de les problemàtiques de zones rurals com la nostra, sembla que avancen a bon ritme i podríem tenir una solució en l'horitzó de dos o tres mesos. Veurem. I preguem.

Sóc optimista de mena. Sempre ho he estat. I confio que aquest cop sí que anirà a la vençuda, que per fi tindrem a Vilaplana un servei d'Internet del segle XXI, amb aquesta operadora o amb alguna altra de les que fa temps estan desplegant la banda ampla pel

territori. El problema, no cal dir-ho, no és només de Vilaplana, és de país. Em deia l'alcalde ara fa uns dies que ha trobat a faltar l'acompanyament i ajuda durant tot aquest temps de les administracions competents. La Generalitat de Catalunya i la Diputació de Tarragona estan duent a terme des de fa mesos, a partir de la pandèmia -més val tard, que mai!- un pla per desplegar la fibra als pobles, perquè saben que sense una bona connexió, pobles com el nostre estan condemnats al despoblament i a l'oblit.

Coincideixo amb l'alcalde, hauria de ser una qüestió de país, i el Govern passar al davant, com sembla que ara, tot i que tard, vol fer amb un pla que preveu que en dos anys arribi la fibra a gairebé tots els pobles de Catalunya, de més de cinquanta habitants. La Diputació de Tarragona assegura, en aquesta mateixa direcció, que al 2023, tots els pobles de la demarcació estaran connectats a la fibra òptica. Dos anys més, ara, amb tot el que estem vivint, sembla com parlar de l'any 2050.

Però que cregui que cal la implicació de les administracions superiors, com també del Govern d'Espanya, que dedica subvencions per afavorir la connectivitat, no vol dir que no pensi que es podria haver fet més, i sobretot més ràpid, des del nostre Ajuntament, la primera porta on podem anar a picar els veïns quan tenim un problema.

Veure com la fibra òptica ha arribat a l'Aleixar, a menys de tres quilòmetres del poble, a través de la companyia sueca Adamo, em toca una mica l'arquet com a vilaplanenc. Comprovar que a Alforja, també a tocar, tenen també connexió de banda ampla, em toca també el que no sona. Una mica més lluny, però també veïns de terme, a la Selva del Camp, ja fa alguns anys que tenen fibra. Gràcies al Coworking de la Selva per oferir-me la seva connexió ràpida quan m'indigno a través de les xarxes socials de no poder teletreballar des de

casa meua, a Vilaplana, però jo el que vull és que el meu estimat poble tingui els serveis que es mereix i que puguem treballar des de casa nostra.

No, no és fàcil negociar amb les companyies de telecomunicacions. En sóc plenament conscient. Sé com les gasten. No sempre les coses surten com has previst. Adamo no té intenció per ara de desplegar la fibra a Vilaplana tot i que sí que ho està fent a l'Aleixar, a tocar, aprofitant el pla de la Diputació de Tarragona per fer passar la fibra quan arregla carreteres. Les obres van arribar fins a la rotonda de Vilaplana, que es va tornar a asfaltar l'any passat, però ni rastre del cable de la fibra.

Una companyia més petita, que no puc mencionar aquí perquè no estic autoritzat a fer-ho, sí que té ara per fi (alleluia!) l'interès i la disposició tècnica de fer arribar la banda ampla, de connectar-nos amb el segle XXI. M'emociono només d'imaginar-ho. L'Ajuntament, em consta de fonts coneixedores de les primeres converses, també està disposat a facilitar-los l'aterratge a Vilaplana. Sembla que tot podria acabar encaixant. Veurem si la cosa arriba a bon port. Pels que tingueu afició als jocs de paraules, en aquesta expressió darrera hi ha part de la resposta.

Però tinc la sensació que anem tard, que se'n està passant l'arròs. Que ens podríem haver estalviat moltes enrabiades. Que si haguéssim jugat com a poble més bé les nostres cartes, ja tindríem la fibra òptica brollant pel nostre terme, molt més bonic, no cal dir-ho, que d'altres viles veïnes ara més ben connectades. Veure que les obres de millora de la carretera de l'Aleixar es quedaven amb la fibra fins a l'ermita de Sant Blai em va tocar una altra fibra, com suposo que a més d'un de vosaltres.

Cadascú té la seva responsabilitat. De més a menys. Sóc perfectament conscient que per un Ajuntament com el nostre, petit, no és fàcil, pels pocs recur-

sos materials i humans. Però sóc crític. Fa temps que s'adverteix de la importància de fer arribar Internet arreu en condicions adaptades a la modernitat, l'any 2020. I tots, també els veïns que potser hauríem d'haver fet més soroll, ens hem resignat a navegar per Internet amb una roda de carro quan a la mateixa via hi ha cotxes que van amb un Formula 1. Igualtat territorial? Els collons (amb perdó). El mateix Síndic de Greuges de Catalunya va fer un informe el 2006 -fa ja catorze anys!- alertant de la problemàtica general al país. Si teniu temps i ganes, i la connexió avui us funciona (perdoneu la broma), podeu llegir l'Informe Internet amb banda ampla com a servei universal: dret a la igualtat digital, publicat pel mateix Síndic de Greuges. Tic-tac. Seguirem esperant i confiant que arribi la solució. Tant de bo que sigui aviat, que no calgui esperar el 2021, el 2022 o el 2023. Tant de bo que la cosa se solucioni a curt o a mig termini. Millor a curt. Em diu un oceller que podríem tenir un Internet a velocitat de, 500 megues!, en pocs mesos. Creuem els dits. Quan ho vegi -i gaudeixi- a la pantalla del meu ordinador, al mòbil o la televisió, obriré una ampolla de cava. Si és aquest Nadal, a més faré una ratafia i unes avellanes, de Vilaplana. Si en comptes de 500 megues en són 100, o fins i tot uns quants menys, ja em donaria per satisfet.

Quan el problema se solucioni, que arribarà el dia, i acabi la desconexió, Vilaplana ja serà pràcticament perfecte, als meus ulls, com a mínim. Llancio una proposta des d'aquesta finestra: que sortim en cercavila, si la pandèmia ja ens ho permet, pels carrers del poble i ho celebrem com cal, amb un pisolabis al Casal. Jo, m'ofereixo a fer-ne una bona crònica.

■ ■ ■

PETIT d'kastró

www.facebook.com/petitdkastro

PLAÇA de L'ESGLÉSIA i de L'AJUNTAMENT de VILALLONGA del CAMP - teléfon 977840939

TECPERVAL, S.L.

TÈCNICS EN PERITATGES i VALORACIONS

Carles Bonet Juanpere
INGENYER ELÈCTRIC

Camí de l'Aleixar, núm, 42, L-4
43202 REUS (Tarragona)
Tel. 977 326 244 - Fax 977 326 458
tecperval@telefonica.net

L'Ajuntament de Vilaplana posa en marxa la primera instal·lació fotovoltaica municipal

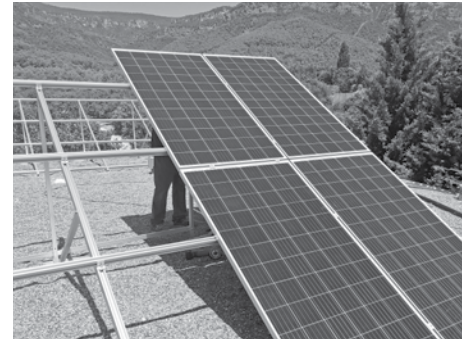
Ajuntament de Vilaplana

Es calcula que l'actuació permetrà estalviar més de 2.000 € anuals en la factura de la llum.

Procés de licitació i adjudicació

El procés de licitació de les obres es va veure afectat per la suspensió de terminis que va comportar la declaració d'estat d'alarma. Per aquest motiu, tot i publicar-se la licitació el dia 6 de març de 2020, l'adjudicació no es va poder decretar fins al dia 16 de juny, adjudicant-se l'obra a l'empresa IMS 2020 Soluciones de Energía SL per un import de 13.892,83 € (iva inclòs). Van presentar-se a la licitació un total de 22 empreses de les quals 3 en van quedar excloses. El preu inicial de licitació de l'actuació era de 23.112,75 € (iva inclòs).

Energia verda

En el mes i mig de funcionament de la planta fotovoltaica d'autoconsum s'han generat un total de 2.173 kWh (fins a data 17/09/2020) que suposa una mitjana diària de prop de 50 kWh/dia. A dia d'avui, està en tràmit la legalització de la compensació d'excedents, fet que permetrà un major estalvi en la factura elèctrica.

L'Ajuntament de Vilaplana va adherir-se el passat més de desembre de 2019 al contracte de subministrament d'energia de l'ACM, de manera que la companyia subministradora garanteix que l'energia subministrada a l'Ajuntament de Vilaplana és produïda totalment mitjançant energies renovables. La instal·lació, ara, de la planta fotovoltaica suposa un pas més en el camí cap a la sobirania energètica.

Instal·lació fotovoltaica

L'Ajuntament de Vilaplana posa en marxa la planta fotovoltaica d'autoconsum amb una potència de 9,9 kW. La instal·lació està formada per 30 mòduls fotovoltaics instal·lats sobre la coberta del dipòsit d'aigua situat al costat del magatzem municipal.

La instal·lació subministra energia fotovoltaica als equips de l'Estació de Tractament d'Aigua Potable (ETAP) i de bombament, de manera que es preveu que permetrà reduir el consum d'energia procedent de la xarxa elèctrica, obtenint un estalvi de 12.840 kWh/any. A més, també està prevista la legalització de la instal·lació en règim de compensació d'excedents.

El cost de l'actuació es de 13.892,83 € i està subvencionada per la Generalitat de Catalunya, en el marc dels ajuts per a la Dinamització Territorial.

La Guerra Freda (I) La Guerra de Corea

■ *Joan M. Rovira Rojals*

Les persones ens deixem enredar fàcilment amb mentides o esperances segons sigui el cas. La guerra n'és un clar exponent. Més enllà dels particularismes de cada conflicte, els participants acostumen a repetir que l'enfrontament que els hi toca viure serà el darrer, que després la pau s'imposarà i la bona voluntat regirà l'evolució i les relacions de la humanitat.

Així ho pensaven fa poc més de cent anys, durant la Primera Guerra Mundial. Fins i tot la van anomenar la Gran Guerra. Com no? Després d'aquella carnisseria cap altre conflicte futur s'hi podria comparar però van descobrir vint anys després que la carnisseria continuaria d'una manera encara més bàrbara, com mai abans la humanitat havia vist i que potser valia més enumerar-les per distingir-les. Aquesta seria la Segona Guerra Mundial. I de nou es va pensar que la finalització de les hostilitats obriria un llarg període de pau. Quin error.

Ja abans de l'acabament es començava a entreveure que els guanyadors tenien profundes divergències, començant per la ideologia: un bloc capitalista contra un bloc comunista. Havien estat aliats mentre un gran poder amenaçava el món, el nazisme. Ara, amb aquest lluitant de manera agònica i fanàtica

per evitar una derrota ja inevitable, es posicionaven sobre el terreny.

I per què en parlo, de la Guerra Freda? Bé, si el 2020 es commemorava el 75è aniversari de la finalització de la Segona Guerra Mundial –recordatoris deslluïts per la pandèmia– el proper any caldrà recordar el trentè aniversari de la finalització de la Guerra Freda, un conflicte que la major part de la historiografia situa entre 1947 i 1991 quan un dels actors principals, la Unió Soviètica, es va dissoldre.

És una guerra que també quantifica les víctimes per milions, que afectà a tots els continents tot i concentrar-se al Tercer Món i als països en vies de desenvolupament, fet que probablement fa que la tinguem oblidada ja que va afectar a Europa amb una quantitat de víctimes significatives i ja sabem com ens agrada mirar-nos el melic.

Una de les característiques de La Guerra Freda és que les dues superpotències mai es van enfrontar militarment de manera directa –amb algunes comeses, és clar– sinó mitjançant conflictes regionals, amb peons que, més o menys discsols, seguien les seves instruccions. No era quelcom nou a la història, però sí d'agrair, atesa la disponibilitat d'armes nuclears recentment adquirida pels dos bàndols. Les coses podrien haver anat força més malament... i a punt estiguérem del desastre final.

La primera parada cinèfila –no, no m'he oblidat que la secció és de cinema– la farem a la península coreana. Picabaralles ja n'hi havien hagut abans però a Corea es va arribar al nivell de gran confrontació en un conflicte desenvolupat entre 1950 i 1953 i que va costar la vida a dos milions de persones.

La Guerra de Corea sempre ha estat un aneguet lleig dins la filmografia. Tenim una inesgotable reserva de pel·lícules de la Segona Guerra Mundial i la Guerra de Vietnam fou molt més traumàtica per la societat nord-americana. I és que el resultat, un empat, no s'adiu massa amb el caràcter dels Estats Units. I realment fou això, un empat, un bany de sang que va deixar la situació tal i com estava al principi de tot. De fet, no es va signar mai la pau, així que tècnicament la guerra continua.

La història ens diu que el nord comunista va envair el sud, és a dir, el règim d'un dictador comunista que va aconseguir entronitzar la seva família controlant un règim de terror que encara perviu, va atacar el règim d'un despot corrupte aliat amb els Estats Units. El millor de cada casa, vaja.

Ni un any de l'inici de la guerra i ja tenim una primera mostra amb **A Bayoneta Calada** (1951), una cinta bèl·lica clàssica on una patrulla de l'exèrcit nord-americà ho passarà ben malament enfrontant-se a l'enemic i

Mercedes-Benz
The best or nothing.

AUTOLICA

Concessionari Oficial Mercedes-Benz

Nacional 340, km 248, TARRAGONA. Tel.: 97 755 42 86. Pol. Ind. Estació de Mercaderies, Parcel·la 1, L'ALDEA. Tel.: 97 745 18 38.

Recasens i Mercadé 13, Pol. Agro-Reus, REUS. Tel.: 97 732 60 20.

info@autolicatarragona.es. www.tarragonaautolica.mercedes-benz.es

EL CAMP DE TREBALL

■ *Cooperativa de lleure Quàlia*

que compta amb el debut de James Dean, en un paper secundari. Igual de malament que ho passarà William Holden al clàssic **Los Puentes de Toko-Ri** (1954) i ja s'apreciava la tendència de fugir de les heroicitats de l'anterior guerra per centrar-se en la futilitat de la guerra que tan bé expressa la novel·la en la que es basa. Més focalitzada en el romanticisme i concretament en els prejudicis racials, trobem **Sayonara** (1957). Aquí Corea és més aviat secundària.

Acabarem amb aquestes pel·lícules realitzades a la mateixa dècada de la guerra amb **Pork Chop Hill** (1959) de nou pur cinema bèl·lic que parla de sacrifici i honor en una unitat massacrada pel foc enemic i, un cop més, des d'un prisma nord-americà. Protagonitzada pel gran Gregory Peck, aquest va protagonitzar dues dècades després un biopic **McArthur, el general rebel** (1977) força interessant per entendre el desenvolupament del conflicte. I un darrer apunt, la famosa **MASH** (1970) la qual molts situen equivocadament per la seva data de realització a la guerra de Vietnam, quan parla de la de Corea. En clau de comèdia negra, fem el seguiment d'una unitat mèdica i els problemes als quals s'enfronta i va acabar amb una sèrie també molt coneguda i força popular.

Però és clar, aquesta mostra no seria representativa sense la pròpia aportació coreana. La sud-coreana és una indústria cinematogràfica poderosa i interessant, recentment reconeguda pels Òscar però si ens cenyim a la guerra i títols de fàcil localització hauríem de parlar de **Welcome to Dongmankgol** (2005) on l'escenari és una vil·la que desconeix que una guerra destrossa el país i on arriben soldats dels dos bàndols. Més adreçada a l'èpica de la guerra trobem **Operación Chromite** (2016), història de sacrifici bèl·lic que també ens ofereix unes bones pinzellades del conflicte.

Així doncs, primera parada d'una sèrie que s'estendrà en propers capítols. El meu desig és que al final coneguem un període històric d'una terrible complexitat i que ens ajudarà a entendre com s'ha configurat el nostre món en l'actualitat.

Des de la Cooperativa de lleure Quàlia enguany arribàvem per primer cop al poble de Vilaplana amb l'oportunitat de realitzar un Camp de Treball enfocat a joves d'arreu de Catalunya. La Covid-19 no ens ho va posar fàcil, però l'entesa entre l'Ajuntament de Vilaplana i la Coordinadora Territorial de Joventut a Tarragona, va fer possible tirar endavant el projecte.

Un Camp de Treball és un espai d'aprenentatge i de servei, en el qual els joves dediquen el seu temps, de forma altruista, a desenvolupar un projecte que tingui un ressò i un impacte comunitari en el poble que ens acull. Des de Quàlia realitzem els Camps de Treball des d'una visió multidimensional i valorem tant la feina tècnica que es desenvolupa, com l'espai de lleure i el pensament crític. Apropem els joves a la reflexió, al debat, a la descoberta... per tal de fer-los agents transformadors de canvi, perquè d'aquesta manera puguin contribuir a construir una societat i un món millor.

A Vilaplana ens hem sentit molt ben acollits i la feina tècnica, a la Font de la Vila, ha estat molt laboriosa i

molt agraïda, on tots els integrants, 9 noies i 2 nois, s'han sentit part del projecte. Cal destacar la gran labor de l'Àlex Masdéu, que voluntàriament, ens va ajudar a entendre una mica millor la importància que té estimar la terra, la natura i tots aquells espais naturals descuidats que tots coneixem dins del nostre municipi. L'Àlex, des del primer dia va connectar amb tot el grup de joves i va transmetre, com ningú, la seva passió per la pedra d'una forma divertida i pedagògica a la vegada.

Durant quinze dies, a Vilaplana, hem format una petita família que de ben segur tindrà un llarg futur, ja que els Camps de Treball no s'obliden mai, i el record de Vilaplana quedarà gravat, de per vida, a la ment de tots els participants.

I per últim, agrair de nou l'aposta de la Coordinadora Territorial de Joventut i de l'Ajuntament de Vilaplana, per donar la possibilitat a aquests joves de tenir un estiu com es mereixen.

Les decisions valentes són les úniques que poden vèncer el Coronavirus.

Tàrraga, 7 d'agost de 2020

APLEC DE LA MUSSARA: 3 de juny de 1928, els orígens.

■ *Carles Herruz Pàmies*

Doctor en Història de l'Art i Musicologia.

Ens trobem en les acaballes d'una dura època de repressió del catalanisme[1]. Aquest mateix any, 1928, Primo de Rivera va fer enderrocar les Quatre Columnes de Montjuïc (Barcelona), de Puig i Cadafalch, aixecades l'any 1919, destinades a convertir-se en un dels símbols del catalanisme. La dictadura va treballar a fons contra el catalanisme republicà, prohibint, entre d'altres, l'ús de la llengua i la bandera catalanes en l'administració i en la vida pública. Catalunya es va convertir en un dels focus més actius i unànims d'oposició a la dictadura, ambient que va afavorir el creixement de la força i popularitat del catalanisme republicà. A partir del 1926 el règim va entrar en decadència. L'excursionisme a Catalunya va venir arran de les ganes de coneixement i estudis, juntament amb una creixent estima pel territori propi que va ressorgir durant la Renaixença. L'interès per aquest esport anà lligat a inquietuds culturals, científiques i fins i tot polítiques[2]. Amb l'objectiu de promoure la convivència dels diferents grups excursionistes de les comarques meridionals, el 22 de maig de 1927 es va celebrar, a Santes Creus, el I Aplec Excursionista de les Comarques tarragonines, que es celebrà fins el 1936[3].

Organitzat per la "Secció Excursionista del Centre de Lectura" de Reus, "l'Agrupació Excursionista l'Estel" de Montblanc, el "Grup Excursionista Muntanyenc" de Tarragona, el "Grup Excursionista Montagut" i "Valls Depor-

tiu" de Valls, el 3 de juny de 1928 es celebrà, a la Mussara, al Xalet de Les Airasses[4], el II Aplec excursionista de les Comarques tarragonines.

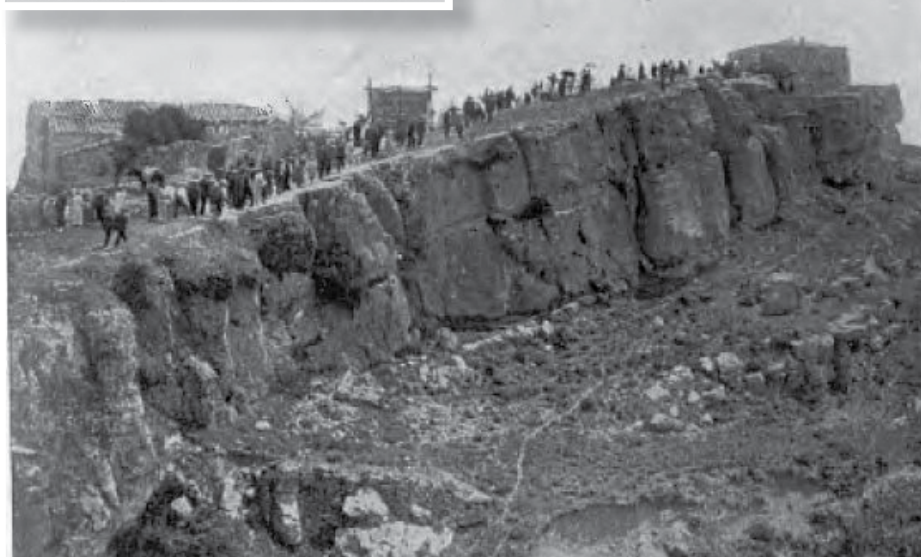
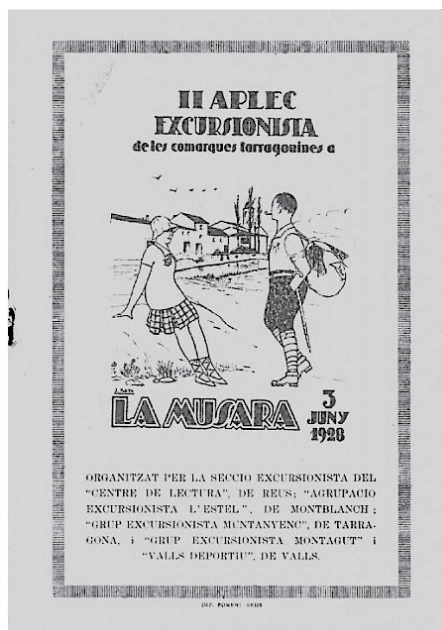
Uns dies abans de l'esmentada data, va sortir a la llum un fulletó-programa que contenia un "convit"

de les entitats organitzadores "dirigit a tothom que sia aimant de les nostres belles serralades"[5], unes notes descriptives sobre la Mussara, el programa d'actes i els reglaments i les bases de la cursa excursionista, del concurs de fotografies[6], i del concurs de salts de corda.

Com a autoritats hi van assistir, a més dels representants de les entitats organitzadores, el president del Centre Excursionista de Catalunya d'aquell moment, el Sr. Francesc de Paula Maspons i Anglasesell[7], Lluís Massot i Balaguer, advocat i tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona i d'altres membres de la secció de fotografia del Centre Excursionista de Catalunya (Francesc Blasi i Vallespinosa, Comella...)[8].

"L'èxit ha estat esclatant; ha superat els càlculs més optimistes.

Després de l'assaig de l'any passat al recer de les centenàries pedres del gloriós Monestir de Santes Creus,

PROGRAMA

A les 9 Missa a l'Església parroquial, com a pla recordança del company excursionista Joan Galofrer Haefner, mort el dia 19 de Febrer d'enguany a la muntanya d'Alp.

A les 10 Cursa Excursionista de marca lliure per muntanya al bosc de l'Augustenc. Sortida de La Mussara dels concursants, on també finirà la cursa.

A les 11 Sardanes per la cobla «L'HARMONIA», de Tarragona, alternat amb **Ballets** Folklore per l'ESBART DANCEAIRE de «L'HARMONIA», sota el següent programa:

SARDANES		BALLETS	
CADENA DE FLORS	J. Vallespi	L'ESPUYOLET	Espanyola
VORA L'AMADA	J. Saderra	L'ESQUERRANA	Pallars
LA FESTA DEL POBLE	J. Baró	BOLANGERA	Penedès

A la 1 de la tarda Apat de germanor excursionista.

A les 3 Sardanes i Ballets per la COBLA i l'ESBART susdits, amb les següents peces:

BALLETS		SARDANES	
LA CASTANYA	Pallars	JA CAUEN LES FULLES	A. Ramos
BALL DE NANS	Berga	CONTINUÏTAT	V. Bou
BALLET DE MUNTANYA	Folgueroles	ENYORAMENT	T. Saranyana

El septimí «Uni», de Vilaplana, contribuirà graciosament a la festa, interpretant les dues següents sardanes: «La del vi» i «Faustina».

A les 5 Concurs de salts a la corda per a senyorettes.

A les 6 Repartiment de premis als guanyadors de la cursa de marca lliure i concurs de salts de corda, com a final de festa.

Durant la festa queda obert un Concurs fotogràfic sota el reglament inserit en aquest programa.

NOTES. — Les fonts que es troben a La Mussara són: les Fontes i la font de La Mussara, situades a vuit minuts del poble; la del Pou del Gó, a deu minuts; i la del Pòrt, a un quart. El camí que hi mena està convenientment indicat, i les fonts seran acompanyades amb una banderola ben vistosa. A més a més, les cisternes de la Casa Rectoral i del Xalet de les Airasses seran posades a disposició dels concursants a l'Aplec.
— L'apat de germanor se celebrarà al Xalet de les Airasses, les seves moltes reduïdes proporcions no permetran una assistència nombrosa. Les entitats organitzadores, per tant, no disposaran sinó d'un limitadíssim nombre de tiquets per assistir-hi. Queda, però, organitzat un servei de restaurant a càrrec del Sr. Antoni Vila, el qual servirà una bossa ben proveïda. Caldrà adquirir-ne tiquets fins quatre dies abans de la festa.
— Les entitats organitzadores tindran contractat un servei d'autònibus, amb sortida de cada un de llurs pobles estant. Per utilitzar-lo, caldrà avisar amb antelació les places que es vulguin prendre. De Besos s'atirà a les set, essent el punt de reunió el Centre de Lectura; de Montblanc, a les sis; de Tarragona, a dos quarts de set, reunint-se a la Rambla de Sant Joan; i de Valls, a les sis, des de la Plaça de Príncep.
— Es prega a les entitats que assistiran a l'Aplec de deixar nota a la Comissió del nombre d'excursionistes que les representin.
— Els individus de la Comissió atendran tota consulta que se'ls faci relativa a la festa.
— No s'admet cap responsabilitat sobre el que pugui succeir.

que ens deixà un record inoblidable, el d'enguany a la Mussara ha estat la seva consagració definitiva. Les entitats excursionistes del nostre Camp, tenen ja la seva Festa Major!"[9]

S'hi van aplegar prop de 2000 persones: 15 òmnibus. A més, "per la carretera encara pujaven nombroses colles a peu, bicicletes, motos, cotxes de turisme de diverses procedències: Arbolí, La Febró, Albiol i Mont-ral, pot dir-se que van buidar-se. De Ciurana, Prades i Capafons, també hi havia força gent. Pot ben dir-se que totes aquelles entrades es congregaren a la Mussara. També hi havia gent de Vilaplana, Aleixar i altres pobles comarcans, així com un autòmnibus de Constantí i un de

Santes Creus"[10].

"Va començar la festa amb la Missa... La petita i humil església va omplir-se a vessar... La Missa, va ésser cantada pels cantaires de La Febró. La seva manera ruda i simple d'entonar aquells càntics religiosos, corprenia. Un estol de xamoses noies vallenques va cantar el "Virolai"[11] i el Credo...

Acabada la Missa, va començar la cursa de muntanya de marca lliure.

La cursa va ésser individual i la inscripció lliure, mentre no es tingués llicència actual d'atletisme. Devien donar-se tres voltes al bosc de l'Augustenc, en un total de nou quilometres.

Els corredors eren en nombre d'onze. Els primers varen arribar a la

meta per l'ordre següent: Pere Rodríguez, de Reus, fent el recorregut en 46 minuts; Francesc Esculler, de Valls, en 54 minuts; Joan Puig, de Tarragona, en 55 minuts. Aquests guanyaren els tres premis que es concediren.

Després de la cursa la cobla "L'Harmonia", de Tarragona, amb l'espiguet de la tenora va aplegar, vora el xalet de les Airasses tota la gent.

Es puntejaren les sardanes "Cadena de flors", de J. Vallespi; "Vora l'amada", de J. Saderra, i "La Festa del poble", de J. Baró "[12].

"...davant del xalet de les Airasses resultà aviat insuficient a la munició d'anells que es formaren com per art d'encantament. La sardana triomfava una vegada més, estretes les mans i apropats els cors i ajuntava als assistents a la festa un cant únic: l'amor a la terra mare"[13].

"Després, l'Esbart Dansaire, també de "L'Harmonia", de Tarragona, amb els típics vestits de pagesos catalans va ballar amb força justesa "L'espuyolet", d'Espanyola; "L'Esquerrana", de Pallars, i la "Bolangera", del Penedès, essent aplaudits amb força entusiasme.

A la tarda, torna la cobla a rellar les sardanes "Ja cauen les fulles", de A. Ramos; "Continuïtat", de V. Bou, i "Enyorament", de T. Saranyana, puntejades per moltes anelles; i altra vegada els simpàtics dansaires feren exhibició dels ballets "La castanya", de Pallars; "Ball de nans", de Berga, i "Ballet de muntanya", de Folgueroles"[14]. "Aquest últim fou bisat a insistència dels aplausos del públic...

El septimí[15] de Vilaplana ens obsequià amb dugues sardanes que foren també molt aplaudides"[16]. El septimí "Uni" de Vilaplana, contribuirà graciosament a la festa, interpretant dues sardanes"[17]. "L'espectacle que ofería el llogarret de la Mussara a primeres hores de la tarda era corprenedor doncs si hom contemplava des d'un punt una mica elevat les anelles dels balladors i la gent que se'ls mirava (a la tarda havia arribat molta més concurrència), podia veure tota aquella gernació gaudint un ambient tan pur, dintre un escenari tan nostre.

Aquest any, s'havia fet una innovació en el programa de l'Aplec, un

HISTÒRIA LOCAL

concurs de salts a la corda, per a senyoretetes.

Hi hagué sis inscripcions. Havien d'arribar com a mínim a 300 salts. Van acabar en aquest ordre Carme Jornet, de Tarragona, amb 250 salts; Carme Soler, de Reus, amb 160 salts, i Maria Torrell també de Reus, amb 140 salts. Aquestes tres senyoretetes aconseguiren els tres premis fixats...[18]"

"...per l'èxit complet de la festa, per la bona organització, per tot, des d'aquestes planes donem la més expressiva enhorabona i ferm *dalit* d'esperonament als companys d'excursionisme de les comarques tarragonines. Ens permetem pregar a tan honorables excursionistes no desmaïn en llurs profitoses iniciatives per tal de servir d'espill a altres comarques de Catalunya, malaura-

dament adormides dintre les còmodes albirances de la quietud"[19].

Esbart dansaire "L'Harmonia" de Tarragona Coblà L'Harmonia" de Tarragona[20]

El "II Aplec excursionista de les Comarques tarragonines" es podria considerar com l'origen del que anys després la colla Cingle Roig reeditaria i consolidaria com l'Aplec de la Mussara, en un primer període que va des del 1976 al 1979 (Lo Pedrís, núm. 36. *La Mussara hi torna*[21]) i posteriorment, un segon període que s'inicia l'any 2009 fins a l'actualitat (Lo Pedrís, núm 36. 6è *Aplec de sardanes de la Mussara, més que un aplec!*[22]; Lo Pedrís, núm 36. *De quan el Cingle esdevingué colla*[23]).

Agost de 2020

NOTES

- [1] Dictadura de Primo de Rivera, del 13 de setembre del 1923 i el 28 de gener del 1930 sota la direcció del general Miguel Primo de Rivera y Orbaneja i l'acceptació per part del rei Alfons XIII.
- [2] «Excursionisme». L'Enciclopèdia.cat. Barcelona: Grup Enciclopèdia Catalana.
- [3] Després del llarg parèntesi motivat per la Guerra Civil, el 1977 es va reprendre la celebració de l'Aplec, passant a denominar-se I^r Aplec Excursionista dels Països Catalans i I^{lè} de les Comarques de Tarragona.
- [4] Propietat del Centre Excursionista de Catalunya.
- [5] Joventut per la fe i la pàtria Valls: <https://xacpremsa.cultura.gencat.cat/pandora/store/00/00/76/43/36/PFLIP/tom-ca.html?PageNumber=5>
- [6] «De la vida del Centre». Revista del Centre de Lectura de Reus, 1928, Núm. 184, p. 245. <https://www.raco.cat/index.php/RevistaCLR/article/view/197202>: "A la ciutat de Reus i a l'estatge del Centre de Lectura s'ha reunit el Jurat qualificador per a fallar el concurs de fotografies del II Aplec excursionista de les comarques tarragonines, i després d'haver examinat detingudament les diferents col·leccions rebudes, ha emès el següent veredict: Primer premi, a la col·lecció senyalada pel lema "Esplai". Segon premi, a la que és reunida sota el lema "Germanor". Tercer premi a la que ve aplegada sota el lema "Ballets i Munta-

TAXI

SERVEI DE TAXI 6-Q
7/8 places

L'Aleixar
mòbil 689 029 326

L'Esparver

Restaurant

C. de l'Era 14 - VILAPLANA
Tel. 977 815 223 - 655 834 157
www.esparver.com
f /EsparverRestaurant

Marta C.

Estilista

C/ Dr. Fleming, 9
Tel. 661 359 418
43380 VILAPLANA

Esbart dansaire "L'Harmonia" de Tarragona

nya". Quart premi, a la que porta el lema "Xiquets de Valls". Cinquè premi, a la que es distingeix pel lema "Gent de l'aigua". Va deixar-se fora de concurs la col·lecció que portava el lema "Dalt la Serra" per haver-se rebut després de la data consignada en les bases. Descloses les carpetes que contenen els noms dels autors, han resultat ésser-ho, per ordre correlatiu els següents: Pere Masdeu Rovira, de Tarragona; Manuel Escoda, de Reus; Mercè Llagostera, Alfons Pamies Diaz i Joan Nadal, de Valls, i F. Blasi i Vallespinosa, de Barcelona.

[7] Francesc Maspons i Anglès (1872-1966), eminent juriconsult i excursionista de gran prestigi, lligà durant els seus 94 anys l'amor per Catalunya, Europa i l'excursionisme. Del 1925 al 1931 fou president del Centre Excursionista de Catalunya i el 1930 el primer president de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya. Durant el seu mandat, en plena dictadura de Primo de Rivera, va potenciar el caire espiritual de l'excursionisme de l'època i va impulsar

la construcció del xalet de la Molina; el refugi de les Airasses, a la Mussara, i el de Cèsar August Torras, a la serra del Cadí.

[8] Butlletí Excursionista de Catalunya núm. 399 (agost 1928): https://ddd.uab.cat/pub/butcenexccat/butcenexccat_a1928m8v38n399.pdf

[9] LA VEU DE TARRAGONA del 9/6/1928: <https://web.tarragona.cat/pandora/cgi-bin/Pandora>

[10] «II Aplec Excursionista de les Comarques Tarragonines a la Mussara». Revista del Centre de Lectura de Reus, 1928, Núm. 182, p. 195-7, <https://raco.cat/index.php/RevistaCLR/article/view/197188>

[11] Les estrofes de la qual cantaren admirablement Serafina Parera i Trinitat Serra, de Valls.

[12] Revista del Centre de Lectura de Reus, 1928, Núm. 182.

[13] LA VEU DE TARRAGONA del 9/6/1928.

[14] Revista del Centre de Lectura de Reus, 1928, Núm. 182.

[15] Septimí o septet és una agrupació musical composta per set instruments, generalment constant de tres instruments de corda, dos instruments de vent i dues de percussió. També es dona en música vocal, denominant així a el conjunt de set veus.

[16] LA VEU DE TARRAGONA del 9/6/1928.

[17] Joventut per la fe i la pàtria Valls.

[18] Revista del Centre de Lectura de Reus, 1928, Núm. 182.

[19] Butlletí Excursionista de Catalunya núm. 399 (agost 1928).

[20] Cobla-Orquestra de Tarragona fundada l'any 1927, vinculada al Foment de la Sardana L'Harmonia, que va fer el seu debut el 27 de Setembre de 1927 a la Plaça d'Olóza de Tarragona, per celebrar el primer aniversari de la creació del mencionat Foment de la Sardana L'Harmonia. Els components eren (sense que es pugui fer coincidir els noms amb els músics de la foto): Miquel Martí, Josep Veciana, Vicenç Ramos, Lluís Capa, Miquel Martínez, Antoni Cortés, Batista Queralt, Joan Alasà, Josep Roca, Joaquim Mas, Narcís Sancho. El director era Artur Ramos i Horta. Foto: Arxiu Artur Ramos i Horta: <http://fotosformacionsmusicalsdecatalunya.blogspot.com/2016/12/l.html?m=1>

[21] Lo Pedrís, núm 36 (30/05/2009). La Mussara hi torna: <https://www.lopedris.cat/la-mussara-torna-c1270>

[22] Lo Pedrís, núm 36 (22/05/2009). 6è Aplec de sardanes de la Mussara, més que un aplec!: <https://lopedris.cat/6e-aplec-sardanes-mussara-mes-que-aplec-c1261>

[23] Lo Pedrís, núm 36 (30/05/2009). De quan el Cingle esdevingué colla: <https://lopedris.cat/de-quant-cingle-esdevingué-colla-c1271>

Cobla L'Harmonia de Tarragona²⁰

BEENZINERA*AUTORENTAT
ENTRE AUTOT

CARBURANTS VILAPLANA

DISTRIBUCIÓ A DOMICILI DE GASOILS

Comandes: 977 328 417

Tot tipus d'articles pel seu vehicle - Obert 24 h

Un oasi cultural anomenat MUSSART

■ *Francesc Cerro-Ferran*

Recordarem l'any 2020 per molts motius, però indiscutiblement per la xacra que ha significat l'aparició, expansió i punició de la Covid-19 sobre tot el món. Res ni ningú se n'ha lliurat, tothom -d'una manera o d'una altra- n'ha patit les conseqüències. És clar que aquest tipus de "damnacions universals inesperades" sempre acostumen a atacar i desequilibrar -encara més- els col·lectius i els sectors que històricament han sigut més febles o que s'han considerat residuals pels poders fàctics. Un d'ells n'és la Cultura. La Cultura és el sector que històricament ha hagut d'empassar-se gola avall i repercutir qualsevol crisi o factor desequilibrant del benestar d'una societat. Si en condicions normals podem afirmar que té una "mala salut de ferro", en situacions crítiques com la que estem vivint, podem constatar que es troba en un perillós fil de funàmbul que es pot trencar en qualsevol moment i evidenciar la seva mort a tots els nivells.

Ja no depèn només de governs, conselleries ni regidories per a sobreviure -reitero "sobreviure" com a eufemisme de "malviure"-, sinó de cadascuna de les persones que formem part d'aquest món. La pandèmia de la Covid-19 és una pandèmia no només sanitària sinó també espiritual, que ha posat en evidència la situació agònica d'un món mancat de referents, que contínuament necessita crear productes per a ser consumits i cremats en lapsus de temps immediats. La Covid-19 mata, sí. Mata el present i mata el futur d'una generació que si no pren consciència del pes que la Cultura i l'Educació han de tenir en la comunitat, veurem com

a poc a poc anem tirant enrera, a pas de cranc, cap a una nova incultura il·lustrada en que se'ns imposa les idees a manca d'un esperit crític fonamentat en el coneixement i la saviesa.

Podem viure i sobreviure sense moltes coses, però no sense la llavor de la civilització, sense l'essència que ens ha fet millors, sense l'eina que distingeix l'home de les bèsties, la Cultura. Normalitzem el seu ús i el seu consum; ara és un bon moment. Consumir Cultura no és una despesa, possiblement és una de les inversions més importants que farem a la nostra vida. Pensem-hi. Parlem-ne. Contagiem-nos d'ella; no li tinguem por.

Enguany, com a conseqüència de l'efecte social, sanitari i legal imposat per la pandèmia de la Covid-19, el Festival Mussart ha fet un exercici de responsabilitat i corresponsabilitat amb la societat civil i amb la Cultura, mantenint l'edició però adaptant-la a les necessitats imperioses del moment.

Aquesta petita-gran festa de la Cultura del sud de Catalunya, ha restringit el seu aforament a un límit de 250 assistents -gairebé el 10% del nombre d'assistents a l'edició del 2019-. Al tractar-se d'una situació especial, el Festival Mussart ha adaptat la seva activitat al marc legal i social requerit pel moment sense perdre ni un bri de la seva essència i singularitat. S'ha continuat realitzant en un marc incomparable: l'espai natural de La Mussara, amb un contingut cultural de primer ordre, és a dir, un contingut elaborat detalladament per a poder apropar a l'espectador la millor

poesia, les millors actuacions, la millor música i el millor context.

En aquest cas, l'edició d'enguany ha pres com a eix principal de la seva temàtica la, SUBCULTURA. Sí, la Subcultura com, a eina indispensable de transmissió ideològica, musical i artística, gestada no des de les elits sinó des d'un origen més popular i revolucionari.

La subcultura és un dels fets socials més importants dels darrers 70 anys. La seva existència ha ajudat a entendre la creació de fenòmens com les tribus urbanes, les modes i els corrents de pensament artístic que han aparegut i transcorregut en paral·lel la història del món occidental, i que sovint, sense saber-ho, encara continuen formant part del nostre dia a dia.

L'Enric Majó, la Txé Arana, en Joan Carreras, en Joan Masdeu, l'Oest de Franc i la Poetry Company del Mussart, ens han parlat i han musicat al voltant del món dels mod's, dels rockers, dels punks, dels skinheads, de tots els grups de música, dels poetes, dels artistes i dels filòsofs que han articulat i vehiculat tots aquests moviments revestint-los d'una essència i una empremta indiscutible. Hem entès el per què, el com i el quan es van gestar tots aquests moviments i com van influir -i alhora qui va influir-los per a ser creats-. S'ha evidenciat la qüestió sobre si realment només ens trobem davant d'un fenomen social o si les seves conseqüències han anat molt més enllà i es pot o s'ha de considerar com un fet cultural d'àmbit global.

Un públic respectuós i proactiu

amb les condicions especials del Festival ha gaudit i compartit -amb els actors i les actrius- aquest moment tan especial, esperat, distingit, divertit, ple de vida i de bones vibracions que han amarat La Mussara d'esperança i certesa en la Cultura i per la Cultura.

Un cop més s'ha demostrat el co-

ratge i el compromís d'un Consistori valent i gens vacil·lant a l'hora de posar la Cultura com a bandera visible i reconeixible de l'esperit dels vilaplanencs i vilaplanenques. I aquest esperit ha traspuat amb escreix en el resultat final del festival. Organització, equip artístic i públic han convergit en un espai d'esti-

ma, respecte i difusió cultural sense precedents.

Enhorabona a totes i a tots i llarga vida a la Cultura i al Festival Mussart!... L'any que ve, més!

PROJECTE FONTS

LA FONT DE LA VILA

■ *Alex Masdeu Font*

Records

Sempre recordaré la profunda petjada que va deixar en mi l'experiència dels tres Camps de Treball en els que vaig participar en plena adolescència i joventut. Va ser la meva gran descoberta del país, de l'estima a la natura i al patrimoni (eren Camps de Treball lligats al Romànic) i sobretot la descoberta de nous amics i amigues de lluny del meu cercle habitual.

Es podria dir que em van obrir els ulls i em van fer créixer el meu petit món.

Actualitat

A conseqüència de l'hòstia pandèmica-laboral soferta aquests mesos (altrament anomenada, ERTO), la disponibilitat de temps lliure ha estat la part positiva de la qüestió.

Era el moment de proposar a l'Ajuntament alguns dels projectes ges-

tats ja fa molts anys en el meu interior, però mai materialitzats per la gran manca actual: el temps.

Així va ser com els vaig proposar de realitzar petites actuacions de "voluntariat patrimonial", entre elles, el que en vaig anomenar Projecte Fonts, que bàsicament consistia a recuperar paisatgísticament, funcionalment i patrimonialment les fonts escampades pel nostre terme.

La bona acollida de la proposta per part del Consistori, va venir acompanyada d'un "Ostres! D'aquí a poc més d'un mes, tindrem un Camp de Treball de joves, a Vilaplana, i estaria molt bé que una de les actuacions que es poguessin dur a terme fos la rehabilitació d'una de les fonts. Com ho veus? No hi voldries col·laborar, fent-hi de tècnic?"

Doncs, què havia de respondre: Tornar a connectar després de trenta-quatre anys amb joves d'un Camp de Treball, i a més, fent allò que ara em venia de gust. La resposta va ser clara: Quina millor manera d'engegar el "Projecte Fonts", amb una bona colla de mà d'obra. Genial.

Finalment, i per qüestions pràc-

tiques i de proximitat, vam decidir començar per la Font de la Vila, tot i ser la que podia portar més feina i ser més complexa, però també seria un repte interessant.

És així doncs, com 4 hores cada matí durant dues setmanes d'aquest juliol i agost, una colla de nou noies i dos nois, dos monitors i jo mateix, ens vam arromangar per desbrossar, netejar, arreplegar algunes tones de pedres i marginar l'entorn de la Font de la Vila, actualment una cisterna datada el 1766 en un dels seus carreus (però documentada amb anterioritat), situada a tocar de sota el Pont del Dr. Mallafré, i al costat mateix de la llera del Riu de les Tosques.

No cal dir que vaig quedar extraordinàriament content i gratificat per l'esforç realitzat, el bon grup que eren i la bona convivència entre totes i tots. Malgrat les esgarrinxades, les vespes, les formigues mossegadores i la calor, vam poder reeixir amb la tasca que ens havíem proposat.

Des d'aquí un record molt especial per totes elles i ells.

Primícia

Tot i haver anat moltes vegades, aquests anys, a veure la Font de la Vila, fins ara que en vaig estar estudiant la possible actuació, no em vaig adonar que hi havia unes pedres que no lligaven gaire amb el que tocava allà (el granit). Després d'una acurada anàlisi geològica, ha resultat ser que la Font de la Vila s'assenta, i probablement n'és la causa, sobre un petit tresor geològic: **Un Xenòlit**.

Aquest forma un jaciment geològic molt bonic, clar, didàctic i pedagògic, digne de protegir i de senyalitzar, que al meu entendre dóna a l'entorn un al·licient més, si cal, per dignificar-lo i donar-lo a conèixer.

Per donar una mica d'intriga a

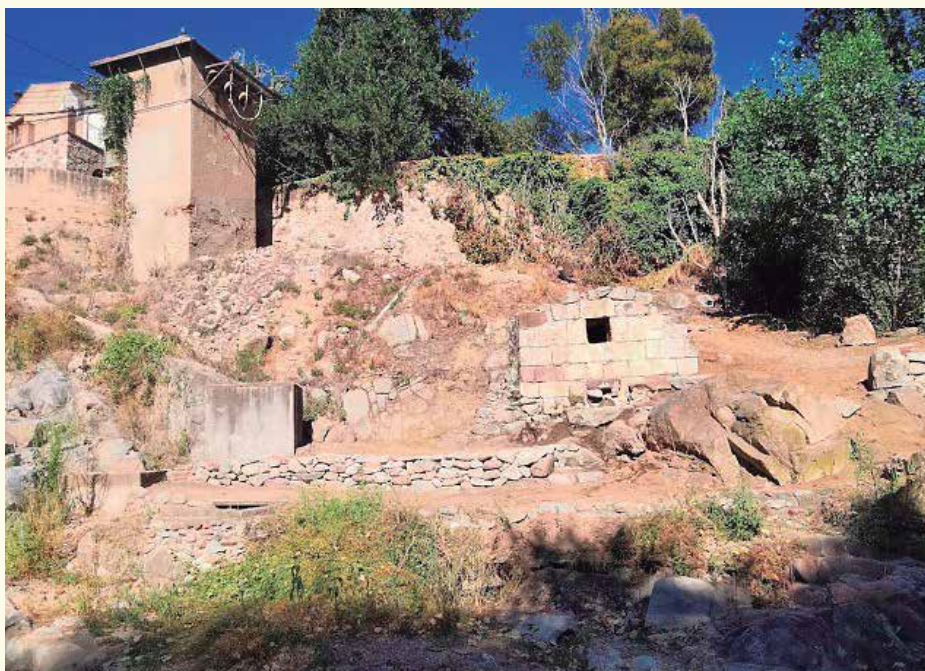

l'assumpte i fer-vos venir ganes d'anar-ho a veure, us deixaré amb la incògnita fins el proper núm. de *Lo Pedrís*, que en faré una explicació més datallada.

Final

Si bé encara no està tot l'entorn de la Font de la Vila arranjat, convido a totes les vilatanes i els vilatans a visitar aquest magnífic lloc, ara que no està tant ofegat per la brutícia i la vegetació, i alhora convido a qui vulgui col·laborar en el Projecte Fonts, a afegir-s'hi, per poder a poc a poc anar arranjant aquestes petites joies que tenim i així poder-ne seguir gaudint.

1a comunió

El dia 19 de setembre, tot i el Còvid-19, a Vilaplana van celebrar la Primera Comunió

Júlia Téllez Luna, Maria Téllez Luna, Laia Rull Serra, Aina Tost Virgili, Marc Fernández Moya

ACTIVITATS DEL CAM-VILAPLANA

BTT NOCTURNA 2020

Ja vam avançar en un altre Pedrís, la creació d'una entitat dedicada als esports de muntanya. De moment hem avançat poc, donada la situació; el centre ha demanat l'admissió al registre d'entitats de Catalunya i esperem resposta. Tot i això i diguem-ne extraoficialment, el centre ha organitzat un parell d'activitats aquest estiu.

La primera primer va ser la BTT nocturna, el dia 31/7/20. Com que no va ser una sortida multitudinària, es van complir les normes de seguretat que toquen per al moment que estem vivint.

Catorze intrèpids ciclistes vam recórrer els camins, gairebé fins a Reus. Exactament vam traspasar el polígon industrial Mas de les Ànimes, i cap a Vilaplana, passant per un bosquet amb un corriol d'allò més divertit i dur! Arribant a l'Aleixar, hi va haver l'única punxada de tota la sortida, però com que no podien desmuntar la roda, es va trucar a "l'Assistència en carretera" i solucionat el problema.

En arribar, ens esperava la piscina oberta, que és el millor de la sortida, tot i que quan has arribat i et canvies per entrar-hi, ja fa fresca.

Destacar la presència per 4t any consecutiu del Rubén, que no us ho comentaria, però fa el circuit amb una bici, que funcionar, funciona, però és un senyor ferro!, com diem en l'argot ciclista. També va venir l'Aida, espècimen rar d'adolescent, que li agrada l'esport i, a més, s'atreveix a venir de nit, amb uns animalots com nosaltres.

Ens ho vam passar molt bé. El recorregut va ser molt bonic i encara que de nit, amb bones vistes de la costa Daurada.

Amb el sopar al Casal (els que van voler), vam donar per acabada l'activitat. L'any que ve, repetirem!

CAMINADA NOCTURNA 2020

Una de les activitats que el CAM-Vilaplana es va comprometre a fer és la caminada nocturna que cada any organitzaven uns membres de *Lo Pedrís*.

Haviem de pensar com poder fer alguna cosa que almenys s'hi assemblés i finalment la cosa va quedar així:

CAMINADA NOCTURNA VILAPLANA 2020

Podeu fer-la fins al 16 d'agost.

Entre tots els que ens envieu les vostres fotos en els punts indicats podreu guanyar: una motxilla, un frontal o uns bastons. Per participar en el sorteig dels obsequis, heu de seguir l'Instagram del Centre d'Activitats de Muntanya de Vilaplana (@cam_vilaplana), penjar les 3 fotos que us demanarem i etiquetar amb #CaminadaNocturnaVilaplana.

O bé enviar-les a: camvilaplana@gmail.com.

Recordeu guardar distàncies de seguretat i, si pot ser, fer-la de nit

ruta.

Pistes per completar la Caminada Nocturna amb èxit:

Sortida Casal direcció Nord. Compte, no topis amb la paret!

Dreta i esquerra, ziga-zaga.

En aquest carrer trobaràs tres estacions la 6, la 7 i la 8. Al final del carrer gira en el sentit del camp de visió del mirall.

El Dr. Mallafré us fa més fàcil el pas.

No aneu cap al pàrquing. Comença pujada.

Si passeu pel mas del "23A", la diada del llibre, aneu bé.

Segueix a la dreta, el camí amb menys pendent. El principal. A mitja pujada, aquí sí que puja, us heu de fer la primera foto. Trobareu un objecte nadalenc a mà esquerra.

Pal indicador groc i blau, camí dreta.

Continua pel Camí del Pi del Fernando, versió vilaplanenca.

Arribem a l'Esplanada i pel camí del Forn heu de continuar. Per la segona foto: un lloc has de trobar i ben cuit has de quedar.

Travessem el riu sec. No deixeu l'empedrat, aviat el camí es fa senderó. Cada vegada més estret i brut d'herbes i esbarzers. Fem una petita baixada fins a tornar a travessar el riu. Ara potser té aigua, poca, però en té. Busca bé el senyal groc. Les pedres grosses t'ajudaran.

Continuem amunt el camí. Trobem fites a dreta i esquerra i els senyals grocs continuen ajudant. Ara pugem fort, fent ziga-zaga. No perdeu de vista les fites i els senyals grocs. A mitja pujada, un marge ens acompanya un tros de camí. Ja queda poc! A la fi, la branca d'un pi ens ajudarà a grimpar i trobarem un camí ample.

Tirem cap a l'esquerra, avall, direcció Vilaplana.

En qualsevol racó podeu sopar i si teniu set, busqueu la font. Trobeu-la i feu-vos una foto! Continuem camí avall, ara ja sí, fins al poble. Heu completat la caminada.

Gràcies per participar-hi!

Apta per a totes les edats. Durada aproximada 2h (parada per sopar inclosa). Distància: 4,75 km. Desnivell positiu: 250 m.

Des del CAM Vilaplana volem agrair la resposta rebuda per tots els que van participar en aquesta edició especial de la caminada nocturna, que enguany no va tenir la recompensa de la piscina, però la vam intentar fer més atractiva amb el sorteig dels regals, que desinteressadament l'Associació Lo Pedrís, ens va subvencionar:

Finalment, el sorteig va quedar així:

Bastons: Roger Ciurana i família

Frontal: Aina Juanpere

Motxilla: Carme Serres

Esperem que l'any que ve puguem tornar a un format més social de la sortida. Moltes gràcies a tots els que l'heu fet possible.

QUI ÉS EN DAVID SIMON?

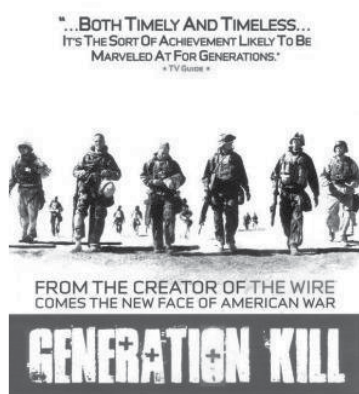
■ *Angel Díaz Martínez*

Potser heu sentit el soroll que hi ha hagut aquest estiu a les xarxes amb relació a aquest nom. La polèmica es va engegar quan Pablo Iglesias va felicitar el David Simon per l'adaptació per TV, que ha fet de la novel·la de Philip Roth *La Conxorxa contra Amèrica*. La resposta de Simon va ser aquesta:

"A aquest tipus (Pablo Iglesias) li va agradar la trama d'una mini sèrie i em va etiquetar. I ara, el meu compte de Twitter està ple de franquistes i catalans que es criden en idiomes que no són els meus. Bé, està bé. Estem al 1937, de nou. Que es fotin els feixistes. No Passaran."

David Simon és escriptor, productor de TV i periodista. Inicialment va treballar de redactor al Baltimore Sun, del 1982 al 1995; molt sovint cobria successos i activitats policials. Va ser sindicalista quan els periodistes van anar a la vaga, el 1987, en protesta per les retallades arran de l'entrada de capital de les grans corporacions. Va escriure un llibre abans d'abandonar el diari, *Homicide*, inspirat en la seva experiència periodística que va ser portal a la TV per Barry Levinson amb l'autor com a guionista i productor. Més tard va deixar el diari i s'ha mostrat cada vegada més cínic amb el poder del periodisme.

Va començar a treballar en el mitjà televisiu en diferents produccions com a guionista, fins que l'any 1997 va presentar **The Corner**, sèrie que es va estrenar l'any 2000 a HBO. Acompanyat sempre d'una pila de col·laboradors, bons coneixedors del món que pretén recrear, va construir un relat sobre un barri de Baltimore que conviu amb narcotraficants i consumidors de drogues en un entorn cru i realista; podríem dir que **The Corner** és una introducció a **The Wire**. Són el reflex del mateix món: una ciutat abandonada per l'administració i uns ciutadans que s'enfronten a un sistema que els tracta com estadístiques que no signifiquen res.

Durant generacions, la TV ha estat el reflex de l'experiència americana i de les democràcies de lliure mercat. Westerns, sèries de polícies, advocats, sitcoms... tots aquests gèneres són concebuts per la indústria de l'audiovisual per vendre més productes comercials, per calmar i tranquil·litzar els espectadors, adoctrinant-los en la idea que el seu futur serà millor i més brillant del que és i que el present és un bon moment per consumir i comprar.

En el meu cas, aficionat als nous productes televisius, recordo com repetidament sentia parlar de la qualitat del producte, però mai em decidia a veure'l ja que tinc poca simpatia per les sèries llargues que molt sovint es converteixen en autèntiques franquícies que desvirtuen bones idees inicials.

L'estil narratiu de David Simon recorda una mica el cine dels setanta: denúncia social i reivindicació. Un discurs polític, a partir de l'observació de la realitat, per comprendre sense idees preconcebudes i oblidant els esquemes de víctimes i botxins.

La ficció televisiva convencional parla de justícia, venjança, traïció, redempció, sempre el bé i el mal. Als membres de l'equip de **The Wire** els avorrien aquests plantejaments. Simon volia explicar una bona història, volia exposar el sistema que crea el gueto, com es desenvolupa, es deteriora, com està inscrit en la seva pròpia fundació i, finalment, com després el sistema vol

acabar amb ell. I cada fractura fa més profund l'avenc que el separa de la resta de la societat.

The Wire despulla de veritat una ciutat americana i demostra que, per a moltes persones, el somni americà ha mort. En un Vietnam casolà i amb aspectes de no acabar mai i partint de la realitat, fa una radiografia del sistema on els seus personatges menteixen, roben, maten i moren, però no són tractats com a matèria primera a la qual triturar sota la retòrica simplista del periodisme o la TV. És més Kapuscinsky que Orwell. "Un dels problemes als EUA és que es busca la solució sense entendre abans el perquè". **The Wire** et donava aquest perquè. A poc a poc, aprofundint i mostrant tot el panorama, sempre acompanyada d'una banda sonora impressionant com la sintonia d'entrada a la sèrie, un tema de Tom Waits. La història de com va aconseguir Simon el permís dona per tota una sèrie. Una altra vegada serà.

El 2002 HBO estrena **The Wire**, ambientada a Baltimore, una ciutat de segona dels EUA. En una Primera temporada explora els departaments de policia, els càrtels de la droga als barris dels habitatges socials i els seus enfrontaments, la narració del fracàs de la prohibició de les drogues, l'excusa per l'exercici de la violència contra els marginats. Un dels molts personatges, és una detectiu negra i lesbiana, possiblement la primera a la TV. El mateix podem dir a propòsit del nombre d'afroamericans, fet pel qual la sèrie va ser pionera per l'època.

La Segona temporada és un estudi sobre la mort del treball y la traïció a la classe obrera, "la mort dels sindicats" o els problemes d'uns treballadors portuaris blancs, a més de com entren les drogues a la ciutat. Això és sobre la ciutat de Baltimore, però per l'acollida que ha tingut arreu, parla d'alguna cosa més profunda: de la caiguda del mite que diu que si treballes cada dia i compleixes amb els teus deures i obligacions no seràs abandonat pel sistema. Potser no tindràs privilegis, però el bàsic no et faltarà. Ara sabem que això és un mite, res més.

La Tercera temporada és una reflexió sobre la cultura política i les nul·les possibilitats de reforma, l'existència d'una casta calcificada que fa que el diner sigui el motor del sistema electoral. **The Wire** és un far que serveix avui per entendre l'era Trump, el moviment Black Lives Matter i la crisi financera. Simon ho resumeix brillantment: "Això és part del país que vostès han fet." "Això és també el que som i el que hem construït. Pensen de nou en això, fills de puta."

La Quarta temporada tracta sobre el sistema escolar. Un repàs a la idea de la igualtat d'oportunitats. Explora els incentius perversos d'un ensenyament públic del qual, ni el 30% passa a secundària; la minsa dotació del sistema públic escolar americà, la tolerància amb el fracàs escolar i uns resultats d'exàmens inflats en serien algunes de les causes.

La Cinquena temporada està ambientada en el món del periodisme local, el deteriorament de la funció informativa i de tot el sector periodístic.

"Un dels aspectes tristos del periodisme contemporani és que realment importa poc. El món actual és gairebé immune al poder del periodisme. El bon periodisme era capaç d'indignar a la gent. I la gent cada vegada és menys propensa a indignar-se." "Cada vegada estic més convençut de la incapacitat del periodisme per fomentar cap canvi significatiu. Era dubtós quan jo exercia el periodisme, però ara crec que és clarament ineficaz."

The Wire és una reflexió sobre per què ningú no sap què passa en el sistema polític, a les escoles o en la policia, sobre el periodisme i la premsa, de com els diaris passen a ser propietat de grans poders econòmics i es converteixen en el que són avui (portaveus d'idees i productes del sistema), sobre la corrupció en la guerra contra les drogues i la fictícia caiguda de la delinqüència o sobre els polítics que fan promeses impossibles... Un ecosistema que replica

el més salvatge del capitalisme que l'ha creat.

David Simon renova les regles del drama televisiu pel que fa al to, al tema i a l'abast narratiu. La sèrie, que una vegada va ser difícil de vendre, és ara un referent de qualitat i un document social que s'ensenya a les universitats. "A vegades, la gent 'bona' no és tan bona i la gent 'dolenta' s'està esforçant per ser bona. Era una cosa amb la qual molta gent podia identificar-se. Mai vam cedir. Toquem tots els temes de front i breguem sempre amb la veritat".

Altres sèries de David Simon són **Generation Kill** (2008), una mini sèrie que recrea la invasió de l'Irak a través de l'experiència d'un batalló de reconeixement durant quaranta dies, l'any 2003.

Treme (2010) és una sèrie coral on els personatges s'enfronten a diferents situacions a la Nova Orleans devastada per l'huracà Katrina, amb la música i els músics com a tema central; en ella, Simon i el seu equip ens tornen a parlar de la corrupció policial i política, de l'abandonament del govern federal, del tancament de les escoles públiques, de l'acomiadament dels professors i de l'especulació urbanística en una mostra de la estratègia del shock (Naomi Klein) que aprofita la catàstrofe que va significar no mantenir uns murs que, en condicions òptimes, haguessin pogut contenir les aigües en cas d'huracans. El fil conductor és la cultura popular de Nova Orleans, la cuina, el carnaval, les tribus índies i la música. Cal dir que tots els capítols tenen actuacions de músics locals i són totes reals: Donald Harrison, Dr. John, Kermit Ruffins, Troy Shorty, Elvis Costello i d'altres, de no tan coneguts. Un dels compromisos que Simon tenia era el de col·laborar en la recuperació econòmica de la ciutat.

Show Me a Hero (Mostra'm un heroi, 2014) és una minisèrie que explica la història real de Nick Wasicko, alcalde de la ciutat de Yonkers, a l'estat de Nova York, del 1987 al 1993. El

batlle afronta una onada de racisme i de divisió social, a causa dels projectes d'habitatges socials. Un tribunal federal obliga la ciutat a repartir les cases protegides per tots els barris mentre una part del veïns s'hi oposa. L'alcalde més jove dels EUA es troba en una situació que li complica la carrera política i la vida privada.

The Deuce (2017) està ambientada al cor de la Nova York dels anys 70-80, mentre es legalitza el porno i la màfia entra en decadència, l'epidèmia de la SIDA i de les drogues fan estralls en la comunitat i s'inicia tot un canvi de cicle que va acompanyat per la bombolla urbanística. Podríem dir que és quasi un document costumista, un retrat de l'època.

The Plot Against America (La Conxorxa contra Amèrica, 2020) és una adaptació de la novel·la de Philip Roth amb el mateix títol. Una història alternativa on el filonazi Charles Lindbergh guanya les eleccions als Estats Units, just abans de la Segona Guerra Mundial. La història explica com viu la comunitat jueva l'ascens al poder del feixisme als EUA. Pot ser un mirall on ens podem mirar com a societat? Tornem a incubar l'ou de la serp?

Entre altres projectes David Simon està desenvolupant una sèrie sobre les Brigades Internacionals, en la mal anomenada Guerra Civil Espanyola.

Pel que fa al paper intel·lectual de David Simon, més enllà de la seva obra, recomano seguir-lo a les xarxes, ja que sempre posa el fil a l'agulla. Per exemple, en resposta a un comentari que assegurava que "molts intenten avivar l'odi i la separació per beneficiar-se en l'Espanya de la memòria històrica", Simon tenia una resposta clara i concisa: "Crec que Lorca t'enviaria a prendre pel cul, però és clar, que ell ho faria amb una perfecta mètrica."

■ ■ ■

FARMÀCIA

M. TERESA HUGUET VILELLA

Sant Isidre, 7
43380 VILAPLANA
Tel. 977 815 379
thuguet@coft.cat

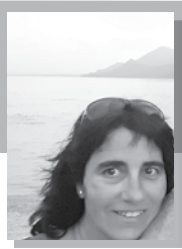
Dietètiques Cabré, C.B.

ALIMENTS NATURALS I DE RÈGIM
HERBORISTERIA
CONSULTA NATURISTA

C/ dels Jurats, 19 - 43205 REUS
Tel. 977 31 52 55

Expedició del Cam-Vilaplana al cim del Mont Blanc (4.810 m.)

■ *Dolors Sentís*

Sí senyors!!!

Finalment, al 4t intent ho heu aconseguit, Edgar i Gerard: **MOLTES FELICITATS!!!!**

Això és el primer que volia escriure. Aquest petit homenatge a dos joves vilaplanencs i muntanyencs. Enguany van planificar la sortida del 8 al 14 d'agost. El destí, el de sempre, "Chamonix", per assolir el cim del "Mont Blanc" de 4.810m. d'alçada, que ja són paraules majúscules. A l'Edgar Bonet i al Gerard Virgili, se'ls van sumar el Pol Ferré i el Josep M. Cardona, de Vilaplana i el Joan Llauredó, de l'Aleixar.

El primer dia, arribats a "Chamonix", van agafar el tren cremallera de "Lafayette" a "Nid d'Aigle", que és el primer refugi que trobes pujant al cim per la via normal o via de "Goûter".

El segon dia i després d'una caminada de dues hores, amb 3,3 km i 800 m de desnivell, fan nit al "Refuge Tête Rousse" per atacar l'endemà el cim.

Fer nit i dormir és un dir, ja que es van aixecar a la 1:30h. de la matinalda i després d'esmorzar i preparar la motxilla, enfilen cap al següent refugi, el de "Goûter" i d'allà, al refugi "Vallot" a 4.400 m d'alçada i últim descans, abans de l'atac final.

L'Edgar, el Gerard i el Joan van fer el cim cap a les 10 del matí, després d'unes 6 o 7 hores de marxa, contents

i cansats, però no van poder admirar el paisatge, ja que va entrar la boira en l'últim moment. Tant és, el repte s'ha aconseguit. El Pol i el Josep M. es van quedar al refugi "Vallot", esgotats de forma física i mental.

Tan important és pujar un cim, com baixar-lo, i ho van fer esglaonadament; van fer una nit al refugi "Goûter"

a 3.800 m. I una altra, a "Nid d'Aigle". Ho van programar així per tenir més possibilitats de fer cim, en cas de mal temps.

El retorn a "Chamonix", una altra vegada pel cremallera, i a descansar a un càmping.

El cim en sí, no comporta grans riscos. El risc més gran són les esquerdes que es formen pel gel i que es tapen amb una capeta de neu, i algun pas entre refugis, per la caiguda de pedres.

L'equipament bàsic en una sortida d'aquesta envergadura són: grampons, piolet, arnès o talabard, corda i evidentment roba i calçat adequats per l'entorn que ens trobem. La resta de dies els van passar escalant, corrent i gaudint dels paisatges fantàstics que són la vall de "Chamonix-Mont Blanc".

Moltes felicitats a tots i seguiu endavant amb els vostres somnis!!!

Instal·lacions JF

- Electricitat, Gas, Aigua.
- Calefacció i Aire condicionat.
- Aprofitament d'aigües grises i pluvials.
- Energia solar fotovoltaica per usos agrícoles.

<http://www.usuaris.tinet.org/ijfega/inici>

Jordi Fernàndez Llorens

instaljf@tinnet.cat

620 272 212

**ASSOCIACIÓ
DE JUBILATS I
PENSIONISTES
DE VILAPLANA**

C. del Casal, 3
43380 VILAPLANA

La deixalleria mòbil, una oportunitat per reciclar més i millor

■ *Rosa M. Abelló Borràs*

Presidenta de Secomsa

Seguint amb el desig de servei a les persones i a la comarca, i amb la intenció de millorar els percentatges de la recollida selectiva, aquest mes de juliol a Vilaplana, vam poder gaudir de la deixalleria mòbil que Secomsa SA ha posat a disposició de tots els municipis on realitza el servei de recollida de residus.

La deixalleria estarà present en

una trentena de municipis, segons el calendari establert fins a finals d'aquest any 2020. El recorregut va començar el dia 1 de juliol a Maspujols i cada setmana el servei és present a dos municipis. Al llarg de tot aquest recorregut, la deixalleria mòbil compta amb el suport de persones treballadores formades per resoldre dubtes sobre reciclatge i informar sobre el servei a la ciutadania.

La iniciativa de Secomsa compta amb la col·laboració dels ajuntaments i té tres objectius principals:

RECOLLIR els residus especials que no es poden llençar a les bateries de contenidors habituals, com per exemple: bombetes, piles, petits electrodomèstics, tòners, etcètera.

SENSIBILITZAR a la ciutadania en el respecte al medi ambient i en la necessitat de reciclar entre tots i totes per implantar una nova economia circu-

lar imprescindible als nostres dies.

ASSOLIR el compliment de la normativa europea aprovada el 2008 per a aquest any 2020, per la qual els municipis, sota sanció de multa, han de reciclar el 50% dels residus que produeixen.

Durant aquesta primera estada a Vilaplana, Secomsa va recollir 260 kg de residus especials i va atendre 37 persones que s'hi van apropar.

Agraïm la bona acollida i l'ús que es va fer de la deixalleria mòbil. Us animem a seguir-ho fent i a reservar aquests tipus de residus a casa fins a la propera visita.

És responsabilitat de tots i totes preservar el medi ambient i procurar que els residus tanquin el cercle de l'economia circular.

Donació de sang

■ *La Redacció*

La Campanya de Donació de Sang de Vilaplana, del passat 23 de juliol, es va fer a la Casa de Cultura, per garantir les mesures de seguretat decretades, a causa de la pandèmia de la Covid-19. En les tres hores de la tarda, van venir a donar sang 44 persones. Per motius diversos, només 40 persones han pogut fer una donació efectiva, assolint el màxim de donacions possibles que l'equip mòbil del Banc de Sang podia atendre.

Gràcies a tots per l'altruisme i la solidaritat que cada vegada manifesteu.

■ *Magda Montlleó*
Llauradó

EN DEFENSA DE LA CULTURA SEGURA

Fa mesos que estem molt condicionats per la pandèmia i això ens ha obligat a haver de fer canvis importants en la nostra manera de conviure.

En la situació actual, som plenament conscients que s'han d'extremar les mesures i que no es pot abaixar la

guàrdia, però també ens veiem en la necessitat de buscar alternatives per poder normalitzar la nostra vida de poble.

Estem a favor de promoure actes culturals, amb mesures de seguretat.

Amb aquesta premissa s'han programat diversos actes culturals, a Vilaplana, aplicant totes les mesures de seguretat decretades per Sanitat (mascareta, gel de mans i distància de seguretat), i amb el control dels assistents, pel que fa al nom i a un telèfon de contacte.

Així hem organitzat els actes:

19/06/2020: "DESCORFINATS", a la Pista del Casal Vilaplanenc. Les famílies situades en rotllanes, a 2m. de les altres famílies. Unes 40 famílies, 173 persones. Control d'assistents.

01/08/2020: "MUSSART", a la Mussara, a l'entorn de la Bassa. Aforament limitat, amb la venda d'entrades. Asseguts en grups familiars, amb separació de 1,5m. Assistents: 150 persones.

16/08/2020: "CONCERT DE COBLA", a la Pista del Casal Vilaplanenc. Asseguts en grups familiars, separats a 1,5m. Assistents: 140 persones. Control d'assistents.

04/10/2020: "LA PASSIÓ". Al Teatre del Casal Vilaplanenc. Dues sessions, tarda i nit, per garantir la distància entre persones. Venda d'entrades. Control d'assistents. I seguint aquest criteri, seguirem preparant actes de Cultura Segura, sempre que sigui possible.

CONCERT: "MÚSIQUES DEL MÓN", amb la COBLA REUS JOVE.

Enguanys, per la pandèmia, el 12 de juliol, no vam poder fer el 17è Aplec de la Mussara, amb la participació de la Cobla Reus Jove.

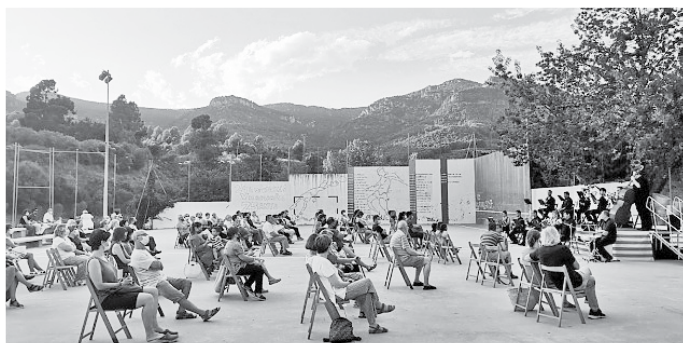
A primers de juliol, L'Eduard Sendra, de la Cobla Reus Jove, ens va oferir un Concert de Músiques del Món, amb peces diverses, adaptades pels instruments de la Cobla.

Ens va semblar que, com que no s'havia pogut fer l'Aplec, fer un Concert amb la Cobla, a la Pista del Casal Vilaplanenc

era una bona opció.

El diumenge, 16 d'agost, a 2/4 de 8 del vespre, vam poder gaudir d'un concert molt agradable. Es van intercalar peces d'estils variats (Polka, Vals, Rock català, Pasdoble, Fox Trot) amb sardanes. Vam tenir el goig d'escoltar-ne una de les nostres, la Sardana "Colla Cingle Roig".

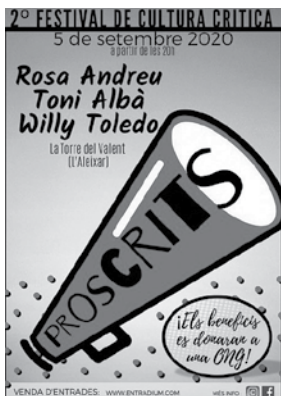
El públic va acabar emocionat, dempeus i aplaudint al so de "La Santa Espina".

■ *Teresa Serra Ferré*

2n Festival de Cultura Crítica: PROSCRITS

Quan els veïns de L'Aleixar fan quelcom d'excel·lent, organitzat per tan sols dues persones i amb la inestimable ajuda de voluntaris, cal que també ens en fem ressò. En aquest moment tan complicat i amb les restriccions, han estat capaços de tirar endavant l'esdeveniment.

El passat 5 de setembre, a la Torre del Valent, es va celebrar el 2n. Festival de Cultura Crítica, Proscrits. La presentació va anar a càrrec d'en Francesc Garrido, amb la batuta, evidentment, d'en Gilbert Trilles.

Les tres actuacions van ser immillorables:

Rosa Andreu va representar l'obra de teatre: "Memòria de les Oblidades", una obra basada en les dades reals sobre la vida de quatre dones empresonades pel règim franquista al Convent de les Oblates de Tarragona, habilitat com a presó, l'any 1938. Amb text i dramaturgia de Tecla Martorell, va fer emocionar el públic amb els seus canvis de registre i la seva capacitat de transmetre els sentiments de desesperació, de ràbia o d'incredulitat que van sentir aquelles dones injustament represaliades.

Toni Albà ens va presentar el seu personatge irònic de

Joan Carles I, el rei emèrit. L'acollida amb rialles davant el seu humor va ser tan ben rebut, que l'actor va tirar pel dret i quasi no sabia com acabar. Semblava que fos ell qui més bé s'ho passava.

Willy Toledo, en format entrevista, dirigida pel Francesc Garrido, ens va explicar una mica el seu recorregut, tant d'actor com d'activista.

Després es va obrir un fòrum on se li van poder fer preguntes. Amb el seu tarannà, va ser molt agradable i interessant poder compartir amb ell, opinions, pensaments i tractar la realitat actual.

Genís Torres Aymamí, S.L.

CONSTRUCCIONS I OBRES

Carrer Major, 60
Tel. 977 81 51 29
43380 VILAPLANA

**Primera
recollida de
residus que
s'ha fet
a Vilaplana,
dins la
Campanya
Europea:
"LET'S
CLEAN".**

MASOS I CASES DEL TERME DE LA MUSSARA

■ *Joan Serra Ferré*

MAS DE MANRÓ

ALTRES NOMS:

En alguns registres de naixement s'ha trobat la denominació de Mas de Joan del Mas per a referir-s'hi.

SITUACIÓ

Sota el Tossal Rodó i al capdamunt de l'inici del barranc de la Vall d'en Bassa, al veïnat que formaven amb el Mas del Manco i el del Llebot. Hi passa el camí dels Masos. El Mas del Canet també hi queda molt a prop.

ESTAT I HISTÒRIA DE LA CASA

Està totalment enrunat. La primera referència escrita de l'existència del mas data de 1791 quan s'inscriu al llibre de baptismes el bateix de Salvador Juanpere Rius, nascut en aquest mas (R. Amigó 2006).

PROCÉS D'ABANDÓ

Segons A. Manent (2003) quedà totalment abandonat el 1960 quan la família de Pere Rius Mas, formada per quatre persones, marxà cap a Vilaplana.

El mas era de propietat.

NAIXEMENTS

Any	Sexe	Nom		
1878	H	Josep	Rius	Mas
1884	D	Carmelita	Rius	Mas
1887	H	Salvador	Rius	Exposito
1888	H	Francesc	Rius	Mas
1889	H	Eusebi	Rius	Exposito
1891	D	Isabel	Rius	Exposito
1893	H	Esteve	Rius	Exposito
1895	H	Braulio	Rius	Exposito
1897	H	Valentí	Rius	Exposito
1898	H	Isidre	Agustench	Juanpere
1899	H	Salvador	Rius	Exposito
1901	H	Ferran	Rius	Exposito
1903	H	Policarpi	Rius	Exposito
1904	H	Salvador	Rius	Olivé
1906	D	Andrea	Rius	Exposito
1907	H	Pere	Rius	Olivé
1908	D	Maria	Rius	Robert
1912	D	Andrea	Rius	Olivé
1916	H	Joan	Rius	Exposito
1917	D	Teresa	Rius	Olivé
1919	H	Pere	Rius	Exposito

Font. Registre Civil de la Mussara, Ajuntament de Vilaplana
Elaborat: Joan Serra Ferré (2015)

MAS DE MESTRET

ALTRES NOMS:

Mas d'en Mestre o Mas d'en Rosés.

SITUACIÓ

Sota la punta de les Aïrasses i aguantant a la Vall de les Campanilles, és proper al mas de l'Adrià. Presidia una àmplia planúria coneguda com a punta del Mestret.

ESTAT I HISTÒRIA DE LA CASA

Està totalment enrunat. La primera referència escrita de l'existència del mas data d'un capbreu de 1633 on s'anomena el mas d'en Mestre o Rosés (R. Amigó 1963). En una avaluació dels danys produïts per la Guerra Civil Catalana de 1493 es parla d'un mas que tenia un tal Mestre de Vilaplana (R. Amigó 2006).

PROCÉS D'ABANDÓ

Segons A. Manent (2003) quedà totalment abandonat el 1923, quan la família d'Esteve Olivé Rius, formada per cinc persones, marxà cap al mas del Víctor a Castellvell del Camp,

El mas era de propietat.

NAIXEMENTS

Any	Sexe	Nom			
1879	D	Maria	Rosés	Masdéu	
1884	D	Francesca	Rosés	Masdéu	
1884	H	Marcel·lí	Rosés	Masdéu	
1887	H	Marcel·lí	Rosés	Roig	
1888	D	Rosa	Rosés	Roig	
1890	H	Josep	Rosés	Roig	
1892	D	Magdalena	Rosés	Roig	
1894	D	Marina	Rosés	Roig	
1897	H	Josep	Rosés	Roig	
1898	D	Carme	Robert	Martorell	
1902	D	Trinitat	Olivé	Camafort	
1902	H	Salvador	Olivé	Roig	
1905	D	Hermínia	Olivé	Camafort	
1908	H	Isidre	Olivé	Camafort	
1918	H	Joan	Olivé	Robert	
1920	H	Lluís	Olivé	Robert	

Font. Registre Civil de la Mussara,
Ajuntament de Vilaplana
Elaborat: Joan Serra Ferré (2015)

Fridays for Future Vilaplana Documentals pel canvi

■ *Fridays for Future Vilaplana*

Just fa un any, Lo Pedrís núm. 77 portava una ressenya sobre una tertúlia que havia tingut lloc el 25 de juny, a la Casa de Cultura de Vilaplana. L'article acabava dient que «l'acte no va ser un final sinó tot un inici» i vinculava el conferenciant, l'Anton Soler i Ferrater, amb el moviment Fridays for Future Reus. No ens imaginàvem, en el moment d'escriure aquell article, el què s'havia iniciat aquell 25 de juny, ni l'empenta que agafaria el moviment a Vilaplana aquest estiu.

Com molts sabreu, Fridays for Future és un moviment internacional que reclama que els governs posin en marxa accions immediates per deturar la crisi climàtica. Es reuneix a moltes ciutats i pobles del món, cada divendres.

Dins d'aquest marc, a Vilaplana es va organitzar una xerrada-col·loqui, Residus Zero, de la Roser Badia, el 5 de setembre, al Casal. La Roser és Llicenciada en Ciències Ambientals i Responsable de l'àrea de Recursos Naturals, Agricultura i Canvi Climàtic (Amics de la Terra Mallorca) i el que ens va fer plantejar és la quantitat de residus innecessaris que generem, i com es podrien minimitzar. Ja que sí que és important reciclar, però el millor residu és aquell que no es genera.

Va ser un col·loqui il·luminador i amb molta participació, que ens va fer plantejar constituir-nos com a grup a Vilaplana. Aquell 5 de setembre del 2019 va néixer Fridays for Future Vilaplana.

D'aquella primera reunió van sorgir moltes propostes: aconseguir dades sobre el reciclatge i informació sobre la depuradora, així com de la qualitat de l'aigua a Vilaplana; organitzar xerrades (Nuclear? No, gràcies; Transició ener-

gètica...) i tallers. Com a tallers es va proposar un d'elaboració de productes de neteja i de cosmètics, ja que els comercials generen molts residus, tant per l'envasatge com per la producció; un altre de costura, per tal de reutilitzar la roba, encara que sigui com a bossa de la compra; i un taller de cuina orientat a la dieta vegetariana... Ens vam reunir cada divendres a partir d'aquell dia i, aquest estiu, després de la parada forçosa per la pandèmia, hem rebrotat amb més força.

S'han reprès iniciatives de l'inici i n'han sorgit de noves. S'ha afegit gent al grup. S'ha estructurat més i millor.

El dia 26 de juny es va fer una reunió amb l'Ajuntament per tal d'informar-nos de la política mediambiental que està portant a terme i d'involucrar-nos-hi. De fet, per la nostra banda es tracta d'una proposta de Participació Ciutadana, en el sentit de tenir part en les decisions que ens afecten com a habitants de Vilaplana. També es van proposar altres iniciatives per arribar a ser un municipi residu 0, i propostes molt immediates com que a les jardineres s'hi plantessin plantes autòctones i que no ensulfatessin els espais públics, inclosos els camins.

Després, hi ha hagut diferents contactes amb l'Ajuntament. Se'ns va demanar que preparéssim alguna activitat pels joves del Camp de Treball de Vilaplana, i se'ls van impartir dos tallers; un d'elaboració artesanal de sabó impartit per l'Eva Ribes i un altre de minimalisme (l'art de viure amb menys) a càrrec d'Alba Borràs. També, a finals d'estiu, ens vam reunir amb el Marc Mestre, regidor de Medi Ambient i Sostenibilitat i membre del Fridays for Future, per tal de participar en l'organització de la jornada de Conscienciació i Recollida de

Brossa (Let's Clean Up Europe) del 20 de setembre.

A banda de les reunions, aquest estiu, a la fresca dels vespres del Casal s'han projectat quatre documentals vinculats amb la crisi climàtica. Cadascun d'ells ha estat introduït per un activista i seguit per un col·loqui.

El primer va ser **Demà**, de Cyril Dion i Mélanie Laurent, guardonat el 2016 amb el Cèsar al millor documental. El va introduir l'Alba Borràs i el Pere Vidal, impulsor del moviment Valls en Transició.

Després de la publicació d'un informe a la revista Nature que anunciava la crisi irreversible dels ecosistemes, els autors van iniciar aquest treball per esbrinar quins són els orígens del declivi i sobretot, de quina forma podria evitar-se. Mostren alguns dels moviments que en diferents escenaris del món ja treballen en iniciatives concretes, no demà sinó avui mateix.

Comprovar l'èxit d'algunes propostes d'autoproveïment i bescanvi, d'hortos urbans, d'alternatives a la dependència al petroli, de canvis en la gestió tradicional en els sistemes educatius, de consum raonable i residus finits, demostra que el canvi no és una utopia i suposa un estímul per formar-ne part activa.

El segon documental fou **Comprar, llençar, comprar**. La història secreta de l'obsolescència programada de Cosima Dannoritzer, que ha rebut nombrosos premis, entre ells el Premi de l'Acadèmia Espanyola de Televisió 2011 i l'Ondas 2011. Va ser presentat per Josep M. Bofarull i Ester Julià, que a més, ens van donar accés a moltíssima informació sobre el tema.

La sospita que les coses cada vegada duren menys es fa evidència en

aquest documental, i també se'n veuen les causes i les conseqüències. Les coses duren poc perquè «Un article que no es fa malbé és una tragèdia per als negocis» i la indústria, amb el beneplàcit dels governs, intencionadament escurça la vida útil dels estris. Les conseqüències són terribles i el documental les mostra: tones de brossa electrònica produïda al Primer Món i abocada a països d'Àsia i d'Àfrica.

Es basa en una acurada recerca de més de tres anys, i segueix diferents històries: un noi que si li espatlla la impressora i en contra del que tothom li diu, no la vol canviar sinó arreglar-la (i se'n surt!), la d'un periodista ghanès que segueix el rastre del mar de brossa electrònica llençada en el seu país, la fascinant història de les bombetes, que intencionadament se'ls ha reduït la vida útil des de 1920 (quan es va formar un càrtel amb aquesta intenció), passant per la misteriosa desaparició de les mitges de niló, a prova de carreres.

El tercer documental va ser **És a l'aire**, dirigit per Christophe Sion i Santi Suárez-Baldrís, premi ex aequo al millor documental televisiu 2020 per part de l'Associació de Productores de Documentals, ProDocs. El mateix Christophe Sion va introduir el documental i conduir el col·loqui, amb la col·laboració de Jaume Galceran, metge i president de la Xarxa Espanyola de Registres de Càncer i director de la Fundació per a la Investigació i Prevenció del Càncer.

Aquest treball fa referència a l'impacte econòmic, social i sobretot mediambiental que té el Polígon Petroquímic al Camp de Tarragona. Tot i que les dades oficials sobre la qualitat de l'aire indiquen que no hi ha risc

per a la salut de la població, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya va reconèixer la relació entre càncer i gasos que emet el Complex, després d'una batalla legal que inicià un exoperari de la refineria que n'estava afectat.

En diferents períodes, un equip de la UPC ha realitzat estudis independents sobre la qualitat de l'aire del territori.

El documental mostra algunes de les mesures realitzades, confirmant la presència episòdica de nivells molt alts de gasos tòxics que poden ser cancerí-

gens i que no són registrats oficialment donat el buit legal que hi ha al nostre país i a la UE sobre les emissions de gasos industrials.

El quart i últim va ser **A Plastic Ocean** de Craig Leeson. Premi Especial al Millor Documental per a la Conscienciació Mediambiental 2020 (Premios Radio Televisión). El va presentar el Jaume Salvat Farré, estudiant d'Enginyeria electrònica industrial i automàtica.

Segons explica Leeson, la seva intenció inicial era fer un reportatge

sobre les grans balenes blaves. Per aquest motiu el documentat s'inicia amb imatges bellíssimes de balenes nedant a l'oceà Índic, fins que la càmera es troba amb centenars de residus plàstics surrant a la superfície. Aquest inici marca el to del documental; la barreja d'imatges precioses, sobretot aquàtiques, amb imatges esgarrioses (l'estómac de diferents animals farcit de peces de plàstic, la immensa illa de microplàstics del Pacífic Nord, el sol marí del Mediterrani ple de residus, nens jugant a pobles de Filipines construïts sobre mantells de plàstic, dones utilitzant bosses de plàstic per fer foc...)

El documental va donant dades de la producció i l'abocament de plàstics al mar (vegeu imatge), i alerta sobre la utilització de plàstics d'un sol ús (és el 90% de la producció de plàstic) i constitueix quasi el 50% de la brossa del mar. També planteja el poder que tenim com a consumidors per canviar les coses. I, tal com es va dir al col·loqui, ho hem de fer de forma immediata, ja que se'ns acaba el temps.

El grup vol donar les gràcies al Casal que ens ha acollit en les projeccions-sopars, per haver disminuït els residus (menys plàstic, menys llaunes) i haver millorat el reciclatge. Ens hi seguirem reunint cada divendres, a les 8, com marca el moviment. Tots hi esteu convidats.

Visita a l'alzina del mas de Borbó (imatge) i se'ns va dir que els camins els ensulfataven els propietaris dels trossos. Us demanem que no ho feu, pel bé dels nens i dels animals que hi transiten i per la salut de la Terra.

EXCAVACIONS I TRANSPORTS

MIRALLES

SALVADÓ - MARINÉ, S.L.

Carrer Les Creus, núm. 2

Tels. 977 816 489 - 665 562 648

43356 ALFORJA

mirallesalforja@telefonica.net

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE LES MUNTANYES DE PRADES

Les Brases de Ca l'Olla

restaurant

Passeig de la Mussara, 8 - 43380 VILAPLANA

lesbrasesdecalolla@gmail.com

F-Les Brases de Ca l'Olla

Tels: 977 782 862 - 661 793 565

LA FRESCA

Dibuixem L'ESTIU

BLAI

ETNA

LLUC

MARGARITA

MARTÍ

GUIM

INÉS

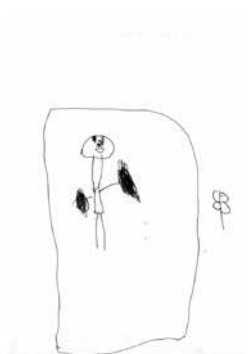
NUA

SAMUEL

ARLET

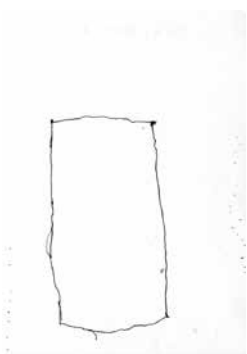
BERTA

BRUNA

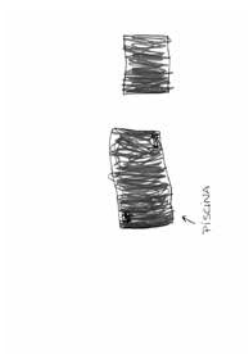
VERÓNICA

YU'A

ADAM

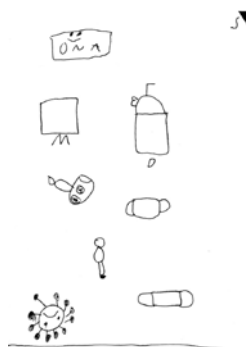
AGER

JOFRE

JÚLIA

ONA

ROC

TIAN

MAKSIM

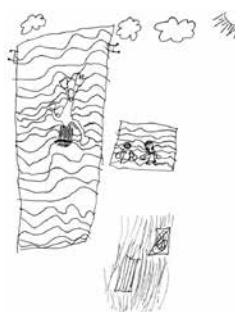
RAI

EÇKWE

IRIS

LAIA

MARC

SORAYA

ARLET

ARUN

ELNA

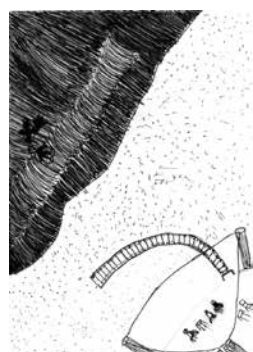
JOSEP

MARÇAL

PAULA

ALÈXIA

ISONA

LEO

MICHAELA

SEQUEIX A LA PÀG.SEGÜENT >>

LO PEDRIS

MOHAMED

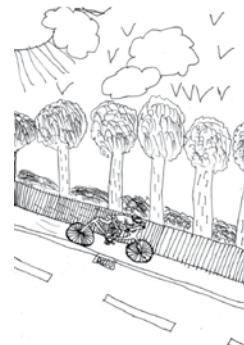
NIL

ROC

AZAHARA

NATH

L'escola de Vilaplana guanya un premi del Consell Esportiu del Baix Camp

Uns dies abans del confinament de les escoles, el 13 de març, els nens i les nenes de l'Escola Cingle Roig van participar en un concurs del Consell Esportiu del Baix Camp.

El concurs consistia a presentar unes propostes de logos per a aquesta entitat, dissenyats pels alumnes i per les alumnes, per a la nova imatge que busca aquest programa de promoció de l'esport.

Hi havia dos premis: el del logo escollit per a aquesta nova imatge del Consell Esportiu del Baix Camp i el de la participació de la totalitat de l'alumnat d'una escola. Nosaltres hem guanyat aquest 2n premi, tot presentant les 41 propostes dels 41 alumnes que teníem el curs 2019/20.

N'estem supercontents i supercontentes, ja que gràcies a aquest premi de 500 €, podem renovar part del nostre material Esportiu. Gràcies als nens i a les nenes que hi van participar. Un premi aconseguit entre tots!!! Sou genials!!!

L'altre premi per a fer l'elecció del dibuix guanyador que es convertirà en la nova imatge del Consell Esportiu del Baix Camp, ha quedat, de moment, posposat per a l'octubre.

Desitgem molta sort als nens i a les nenes de totes les escoles que hi van participar, que no en són pocs!!

Us enllacem diferents notícies que en parlen:

<http://reusdigital.cat/noticies/esports/lescola-cingle-roig-de-vilaplana-guanyadora-del-concurs-del-logo-esport-baix-c-amp>

<https://baixcampradio.com/lescola-cingle-roig-de-vilaplana-centre-guanyador-del-concurs-del-logo-desportbaixcam-p/>

PASSATEMPS Solució

BARCELONA	M	CONDA	F	N	NO	P
ALDONS	U	DE	ALTER	Y	ONADA	A
H	X	L	E	O	HERO	N
CONTINENT	R	O	I	G	DE	A
ENTRE	C	A	P	T	EDUARDES	S
COMPREN	O	S	A	ED	UNA	U
POTASSI	K	PER	O	SONOL	EL	O
NEOTERMI	M	DE	DEL	DEL	LA	RO
AMAR	M	AR	Q	U	EL	OT
FAST	T	I	P	E	LA	H
TI	P	U	E	ESTATS	AM	U
RELACION	T	I	B	UNIT	AMERICA	A
RESE	O	M	A	N	EL	I
AMAR	P	R	O	U	AL	AL
EN	P	E	N	U	DEL	M
ACABAT	P	A	M	P	EL	M
DESCRIP	Z	A	F	O	EL	O
CARLOS	R	O	D	O	EL	V
VERDE	R	O	D	O	EL	V

pintura decorativa

Alvar Juanpere
Olivé

Sant Tomàs, 60 - Tel. 977 34 29 85 • 43201 REUS
Plaça de les Províncies, 1 • 43840 SALOU
C. Jaume I, 8 • 43380 VILAPLANA
Tel. mòbil 667 273 477
alvarjuanpereolive@hotmail.com

JOSEP MESTRE
SERRALLER

FERRO
ALUMINI
INOX

Tels: 977 76 82 68 - 670 45 59 04

■ *Neus Sánchez Robert*

Música

Tal vez las enfermedades mentales sean como melodías desconocidas. Quizás sean casi composiciones con notas difíciles de identificar. Buena parte de la sociedad no quiere oír hablar de ellas hasta que un ruido extraño y muy próximo empieza a entonarlas con mucha insistencia. Puede que entonces la letra que las describe sea de algún interés. Con todo, es extraño que la canción que acompaña a estas dolencias pueda entenderse con totalidad, llegue a ser aceptada y, mucho menos que sea compartida en concierto alguno, aunque se oiga en un auditorio público.

Del mismo modo que, por ejemplo, se habla con toda normalidad del desagradable rock-and-roll que acompaña a un dolor de muelas; se hace imposible comprender totalmente la sinfonía de oscuros sentimientos de alguien que sufre una depresión. No es fácil describir con un ritmo oportuno el pozo de espesas telarañas que persiguen a esa persona dondequiera que vaya. Es difícil que se puedan entender sus inmensas ganas de no vivir, de no sentir. Es difícil de comprender cómo se puede no desear futuro alguno. Se hace extraño imaginar que, sin motivo aparente, desaparece una incesante energía que conduce a un vacío sin límites; cómo cada instante se hace insopor- table porque un tiempo imaginario pasa

lentamente, con esfuerzo, con asfixiante lentitud; cómo una desesperanzadora ansiedad pueda resolverse con una drástica solución: negra, definitiva.

Quizás sea más corriente decir de esa persona que no es lo suficientemente valiente. Y, como un disco rayado, tiene que oír:

Que bastará un chachachá para curarse.

Que no hay para tanto.

Que danzando una polka ahuyentará su tristeza.

O que un paso doble apropiado para la ocasión, la ayudará a verlo todo con mayor nitidez. O que, quizás, con un poco de reggae volverá de nuevo su sonrisa.

Aunque, tal vez, lo que ocurre realmente es que esa persona, por la razón que sea, sufre una enfermedad mental. Se viva como vals, llegue inesperadamente como swing o se exprese con la sutileza del jazz.

¿Le dirán que padece una enfermedad mental? ¿O la dejarán sumergirse en un pozo de difícil retorno, donde ningún eco se escucha con suficiente claridad y ningún rumor tiene por sí mismo un único significado? ¿La abandonarán en un hoyo repleto de arenas movedizas donde ningún instrumento representa ninguna sensación?

Y eso puede ocurrir con la depresión. Tan aceptada como un espiritual negro, tan conocida como la marcha nupcial, tan corriente como el tic-tac de un reloj de pared, tan explicada como un pentagrama lleno de corcheas y semicorcheas.

En apariencia.

Si ahora nos imaginamos el mundo de otras enfermedades mentales, la expectativa se va haciendo cada vez más imposible: la danza del fuego deja de ser tan popular, tan concurrida, su baile ya no es tan divertido.

Enfermedades por el momento crónicas, enfermedades por ahora in-

tratables, enfermedades de difícil diagnóstico, de origen desconocido, alejadas de toda investigación. Donde ninguna batería puede marcar el compás apropiado.

Enfermedades de incorrecto tratamiento, enfermedades ignoradas por una sociedad que quiere seguir siendo ciega. Enfermedades que acucian a quien las padece porque no sabe qué pasa en su cerebro, a qué se debe su silencioso sufrimiento. Donde ninguna guitarra puede señalar el acorde adecuado.

Tal vez habría que poner más energía en resquebrajar los tímidos esbozos de un espacio necesario, abiertos con demasiada cautela, demasiada prudencia.

Tal vez todas las dificultades impuestas, todos los acantilados insalvables, que marcan con una crueldad incomprensible a una persona con una enfermedad mental y que nunca ha deseado, que le han sido asociados sin razón alguna y que la diferencian injustamente de la supuesta normalidad; quizás puedan ser imaginarios si el vaivén de las olas se escucha desde el interior de las tierras sin mar, desde las fosas abisales, desde el espacio exterior.

Espacio deseado. Donde toda la orquesta sea un solo compás. Con un imaginario director sabio en todos los instrumentos, con una batuta que no discrimine ningún saxo despistado, ningún contrabajo atolondrado, ninguna flauta travesera que molesta a su vecino, ningún piano al que le gusta tocar como un acordeón. Una orquesta con libre partitura, conocida por todo el mundo. Una orquesta dispuesta a hacer una grabación original donde se escuchen con claridad todas las notas. Grabación que dé lugar a un disco de una diversidad abrumadora, editada en un compact disc agotado el primer día por su melodía universal.

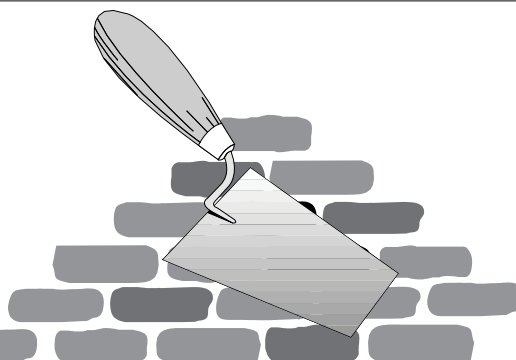
Por ahora hay voces que no están. No se sabe por qué, su música se olvida.

■ ■ ■

CONSTRUCCIONS

JOAN MESTRE SL

C/ Major, 32-3r - 43380 VILAPLANA - Tel. 977 81 51 73

Receptes de les àvies de Vilaplana

■ *Núria Pujals Cabré*

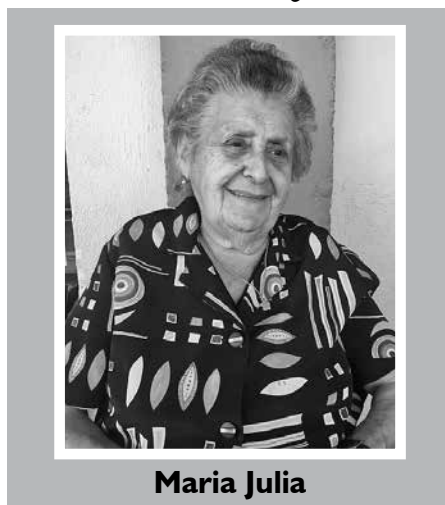

Croquetes de Rostit

Un matí, conversant amb la Maria Júlia, explicava convençuda, que a ella els menjars moderns no li fan el pes i que prefereix seguir preparant les receptes tradicionals. Ho fa de manera planificada, de manera que no hagi de cuinar cada dia.

Entre d'altres, em va explicar que fa les croquetes d'una manera força pràctica i que una vegada fetes, les congela i, setmana a setmana, les va traient.

Em va semblar una manera molt senzilla de fer. A casa la vam provar de fer i van ser un èxit.

Maria Julia

Per fer la recepta necessitem:

- 2 pits de pollastre
- 1 ceba grossa
- 3-4 grans d'all
- 2 cullerades de farina
- 3 tasses de llet (mida tasetta de cafè)
- Oli d'oliva
- Ou
- Pa ratllat
- Vi ranci
- 2 fulles de llorer
- Pebre negre

Primer salpebrem el pollastre, posem l'oli a la cassola i hi afegim el pollastre. Quan està daurat hi afegim la ceba tallada, l'all i el llorer. Quan ja estigui pràcticament cuit, hi tirem un rajolí de vi ranci i ho deixem coure cinc minuts més.

Després, traiem les fulles de llorer i passem la resta d'ingredients per la picadora. La pasta resultant la posem de nou a la cassola, afegim la farina i deixem que es cogui durant uns deu minuts. Després afegirem la llet, aproximadament unes tres tasettes de cafè "segons admeti la pasta".

Deixarem reposar unes hores la pasta, a la nevera, en un recipient tapat.

Passat el temps de repòs, ja podrem donar-los-hi forma, petites o grans, segons preferències.

Finalment, batrem els ous i tindrem un plat amb l'ou batut i un altre plat amb pa ratllat. Primer passarem totes les croquetes per l'ou i després pel pa ratllat. I ja estan a punt per congelar o per fregir.

Moltes gràcies, Maria, per compartir la teva recepta!

Anirem buscant àvies del poble que ens expliquin receptes, per evitar que es vagin perdent.

EL PULSÒMETRE

■ *La redacció*

PUJA

Puja el grup

Fridays for Future Vilaplana.

Aquesta agrupació ecologista local vetlla per la conservació i la millora del medi, posant en evidència l'impacte dels humans sobre el planeta.

Aquest estiu han realitzat cine-fòrums, tallers pels nois del Camp de Treball i han participat en les recollides de deixalles.

Amb la quantitat de feina que hi ha per fer, us animem a seguir amb aquesta bona dinàmica de treball.

Puja també l'esport local d'elit. Els quatre alpinistes del poble **Edgar Bonet, Pol Ferré, Josep M Cardona i Gerard Virgili** aquest passat estiu van fer l'ascensió del Mont Blanc, dos d'ells van coronar el cim i dos es van quedar al camp base. Enhorabona als quatre.

BAIXA

Baixa el seguit de robatoris que s'han produït al llarg de l'estiu.

Hi ha hagut robatoris de tota mena: al mig del carrer en ple dia, al mig del carrer amb violència, assaltament de llars, assaltament de llars amb persecucions, i sostraccions de peces a vehicles aparcats al carrer.

Aquets fets han creat un clima d'inseguretat i han posat en qüestió la vulnerabilitat de les nostres llars.

Cal, doncs, posar mitjans per revertir aquesta situació, com més aviat possible per tornar a tenir la seguretat i la normalitat que ens mereixem.

EL PACO I LA VICTORINA, GENEROSOS AMBAIXADORS DE VILAPLANA

Pitxi

Des del primer dia que va sortir a la llum *Lo Pedris* número u, 12 d'octubre de 2000, i fins a dia d'avui, 12 d'octubre de 2020, que s'acaba de publicar el número vuitanta-u, el Paco i la Victorina o la Victorina i el Paco, tant s'hi val, amb aquella alegria i bonhomia que els traspuja als ulls, han esdevingut la parella d'ambaixadors més representatius del butlletí trimestral de Vilaplana.

I si penseu que exagero, aneu fullejant la nombrosa col·lecció de Fotoques, que acompanyen els 20 anys de la revista. Llavors us adonareu que moltes d'aquestes fotografies tan valuoses, tant a nivell històric com artístic, han estat cedides generosament per aquest matrimoni entranyable i que algunes formen part del clixé fotogràfic d'un tal E. Puig. Aquest senyor, afeccionat notable a la fotografia, natural de Barcelona i que solia estiuejar a Vilaplana, a principis del S. XX, era un avantpassat de la família de la Victorina.

Algunes vegades ella i ell han baixat, malgrat les dificultats a causa de la mobilitat reduïda d'ella i de la delicada salut d'ell, des de la placeta de la Riba fins al xalet de la carretera, amb la capsa de fotografies, que té un gran valor històric i documental del poble, perquè escollíssim en mà quina fotografia volíem per acompanyar la revista. D'altres, érem nosaltres, els redactors, que pujàvem a casa seva del carrer Santiago Rusiñol per conversar i triar la fotografia

més adient. Fos on fos la trobada, els ulls felins i cordials de la Victorina i l'alegria jovial i desbordant del Paco eren un poema que ho deia tot.

Cada cop que ens trobàvem l'un i l'altra deixaven palesa la confiança plena del matrimoni en relació a la revista o a qualsevol fet cultural que fes referència al poble de Vilaplana, el qual crec que sempre han estimat amb veneració. Potser el fet de viure lluny d'aquí, en el seu cas Barcelona, fa brollar un vincle emocional més intens que fa valorar amb més fervor i profusió la terra on s'arrelen els orígens familiars. Potser... si miro enrere, i penso en alguna de les coses que més m'han omplert, com a coordinador de la revista i sobretot com a persona, serien aquells petits moments on et vas adonant que respectar, saber escoltar i posar-te a la pell d'altres persones que han viscut una època allunyada i diferent a la teva i que la volen compartir amb tu és molt enriquidor perquè t'apropa i humanitza. I més encara, en casos com el del Paco i de la Victorina, perquè constates que t'obren el cor per oferir-te de forma altruista petits retalls a contrallum d'una vida

que queda sorpresa a la imatge.

I, tot just avui, quan he sabut que el Paco ens havia deixat el 16 de juliol d'enguany, he sentit la necessitat de retre-li aquest recordatori en homenatge a ell i a la seva parella inseparable. Malauradament, el Paco ja no podrà baixar a casa acompanyat de la seva estimada Victorina per mostrar-me content i orgullós la capsa dels records de tota una vida, ni podré establir aquella conversa desenfadada, enginyosa, cosmopolita, picaresca... que posseïa com un do natural i que amarava tot el que tenia al seu voltant. Tampoc podré veure'l de nou a placeta de la Riba, on recordo que el vaig veure per primera vegada, compartint sopars a la fresca, rialles i anècdotes amb les seves amigues i amics del poble. Entre ells hi havia la Brígida i el Lázaro, la Maria Castellana, el Jordi i la Maria, la Teresina, el Sebastià i la Mercè Ganxins, el Macià i la Rosa de cal Somí, l'Úrsula, la Maria de cal Vermell i el Llorenç Ramiro, el Roberto Martínez i la Juanita Olla... i tants altres...

Ara bé, sempre ens quedarà el record de la seva alegria, del seu bon humor i d'aquella munió d'imatges que cuidaven com si fossin nadons i que veneraven amb tanta estimació. Unes fotografies que ens van llegar generosament i que hauríem de continuar ampliant i preservant com un tresor de la nostra memòria com a poble.

Moltes gràcies, Paco Costell Martin (EPD) i Victorina Felip Puig, per la vostra fraternal generositat.

■ ■ ■

La Tartrana de Cal Munter

Confort en Allotjament Rural

Àngel Guimerà, 9 - 43380 VILAPLANA
Tel. i Fax 977 815 160 - Mòbil 687 415 898
www.latartrana.es

Pg. de la Mussara, 1
Vilaplana del Camp

PINTURA DECORATIVA
Josep M. Garcia

Tel. 977 815 078
Mòbil 619 233 190

■ *Maria
Teresa
Llaunadó*

Segons la Viquipèdia, l'arròs és una planta herbàcia i semi aquàtica del gènere *Oryza*, de la família de les poàcies. El seu gra és un dels principals aliments de la humanitat, inclòs a la dieta del 70% de la població mundial. L'arròs pròpiament dit té el nom científic d'*Oryza sativa* mentre l'arròs africà és diu *Oryza glaberrima*.

Es tracta d'un cereal considerat com aliment bàsic en moltes cultures culinàries (en especial, la cuina asiàtica), així com en algunes parts de Sud-amèrica i Centreamèrica. El seu gra correspon al segon cereal més produït del món, després del blat de moro. Atès que el blat de moro és produït per a d'altres fins que el del consum humà, es pot dir que l'arròs és el cereal més important per l'alimentació humana. Contribueix de forma molt eficaç a l'aportació calòrica de la dieta: l'arròs és responsable de l'aportació calòrica d'una cinquena part de les calories con-

AVUI PARLAREM D'ARRÒS

sumides al món pels éssers humans.

Es dediquen moltes hectàrees de cultiu per l'arròs al món. L'origen del cultiu és disputat entre els investigadors. Es discuteix l'origen entre la Xina i l'Índia.

Sabent el que és i el seu origen, avui us parlaré d'un Molí d'arròs que encara tracta l'arròs de manera tradicional, el "Molí de Rafelet", de Deltebre, que ara porten la tercera generació de la seva família, els germans Teresa i Rafel Margalef.

L'avi dels actuals propietaris, el Rafel Margalef, era un pagès de la Cava que va ser un emprenedor de les Terres de l'Ebre. Ell volia produir arròs, deslliurar els grans de la pellofa, envasar-lo i comercialitzar-lo. Per aquest motiu, va encarregar a un fuster d'Amposta que li fes un molí, de manera artesana.

Actualment, aquest és l'únic molí de fusta en funcionament a tot el país, que encara produeix arròs per ser comercialitzat, un segle més tard d'haver-se construït. L'arròs "Molí de Rafelet", és únic, diferent i excepcional, perquè:

- No té conservants afegits (envasat al buit per la seva conservació).
- És un arròs amb un "sabor i gust d'arròs"; de l'arròs tradicional i artesà.
- Menys temps de cocció i major rendiment del gra en la cocció.
- Està acabat d'elaborar i envasat.
- És arròs de collita pròpia limitada. Està garantida la traçabilitat de l'arròs "Molí de Rafelet" (des del cultiu, l'elaboració artesana i l'envasat al buit).

Les varietats més comunes són:

Arròs bomba. És el millor arròs per fer paelles, gràcies a la capacitat d'absorció i a la textura. També va molt bé per fer arrossos caldosos, secs i al forn.

Arròs marisma. L'arròs marisma és un arròs blanc de gra rodó que absorbeix molt bé els sabors. És especialment indicat per fer arrossos a la paella, tant secs com melosos o caldosos. Més delicat que el bomba.

Arròs integral. Aquest tipus d'arròs té un gust més intens i, grà-

cies al contingut en fibra, permet fer una cuina més sana i natural. Per això, el millor acompanyament per a l'arròs integral són les verdures i les hortalisses. En la majoria de casos necessita fins a 30 minuts de cocció, però és millor que consulteu les instruccions del paquet, ja que depèn de cada cas.

Carnaroli i aroborio. Si sou fanàtics dels risottos, segur que heu sentit parlar d'aquestes varietats d'arròs. Són les principals protagonistes dels millors risottos i no és casual, ja que es tracta d'arrossos molt aromàtics i que absorbeixen molt bé els gustos.

Si en voleu saber més, tant el Rafel com la Teresa estaran encantats de respondre les vostres curiositats i us atendran molt gustosament,

Molí de Rafelet

Carrer Sant Roc, 8, 43580
Deltebre Tel. 621334382
rafelmargalef@moliderafelet.com

GAUDÍ

Centre de Reconeixements
Màdics - Psicotècnics

Permisos de
conduir i armes

Certificats
mèdics d'aptitud
esportiva

Certificats
mèdics oficials

Passeig Sunyer 18 Baixos
43202 REUS

Telèfons 977 11 54 11
977 75 66 57

www.centresmedicsbonet.com
reus@centresmedicsbonet.com

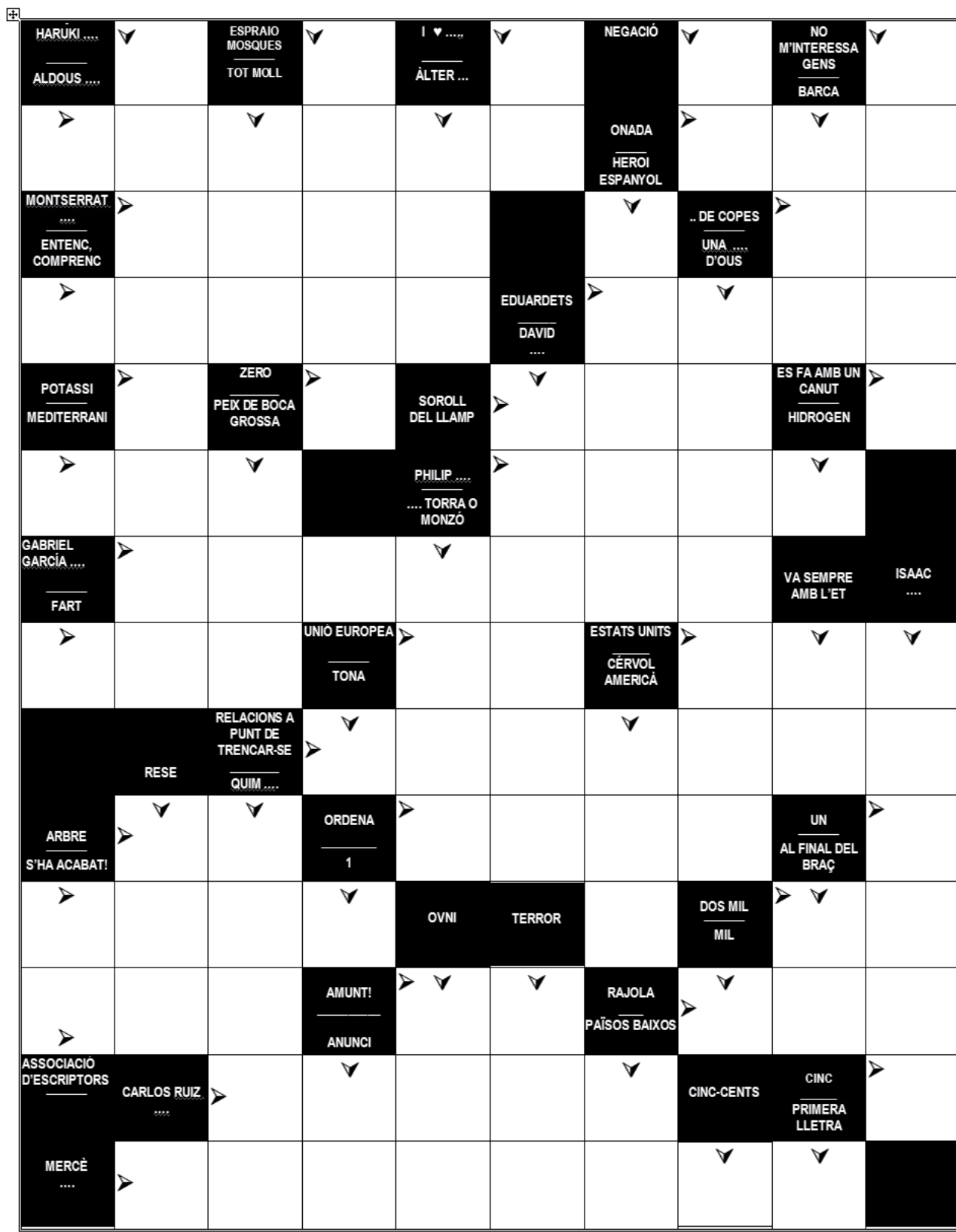
Tramitació gratuïta de la
renovació del permís de
conduir

AUTODEFINIT

En aquest autodefinit hi trobareu els cognoms d'uns quants escriptors i escriptores

■ *F. Mariné Test*

AGRÍCOLA
I SECCIÓ DE CRÈDIT
VILAPLANA, S.C.C.L.

Les nostres herbes

LLETEROLA
(Euphorbia helioscopia)

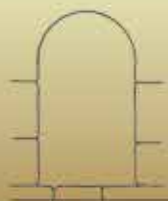
Amb el suport de la
Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Amb la col·laboració de la
Diputació Tarragona

**AJUNTAMENT
DE VILAPLANA**

LO PEDRIS

